

GU JOURNALEN

NR 4 | SOMMAR 2012

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Fångar livets minsta delar

Mattias Goksör är fysikern som ägnar sig åt biologi

HÖRANDEFÖRSAMLINGEN

**Illa genomtänkt
process**

SID 4

BAROMETERN PRESENTERAS

**Så mår GU:s
medarbetare**

SID 6

EFTER 44 ÅR I GU:S TJÄNST

**Nu går Lennart
Weibull i pension**

SID 24

Nöjdare medarbetare trots osäkerhet

ARBETSMILJÖBAROMETERN för 2011 presenterades nyligen. Resultatet gjorde mig både glad och överraskad. Vi hade inte bara en god svarsfrekvens på nära 70 procent. Ännu roligare var att Göteborgs universitets medarbetare är nöjdare nu än för tre år sedan då förra Arbetsmiljöbarometern genomfördes. Sammantaget visar siffrorna också på minskad stress. Det är naturligtvis positivt men det är samtidigt viktigt att notera att det finns skillnader mellan olika enheter. Nu måste resultaten tas om hand på respektive enhet som en del av arbetet med att förbättra vår arbetsmiljö.

Det är viktigt att komma ihåg att den positiva trend som den senaste Arbetsmiljöbarometern redovisar sker samtidigt som vi har genomgått ett omfattande förändringsarbete inom universitetet. För många har detta förmodligen inneburit en del osäkerhet och oro. Jag ser det positiva resultatet som ett kvitto på att vi lyckats skapa en öppenhet och ett engagemang kring förändringsarbetet.

ALDRIG TIDIGARE har så många deltagit och så många personliga möten genererats som i universitetets arbete med en förnyad organisation, GU förnyas, eller i arbetet med att ta fram en ny vision och långsiktig strategi för verksamheten, Vision 2020. Inom ramen för det senare har fler än 1 000 personer deltagit i olika workshoppar och seminarier. Med de ringar på vattnet som alla dessa möten bör ha alstrat är det säkerligen betydligt fler som nåtts av budskapen om vilka förändringar som är på gång inom Göteborgs universitet. Och för mig som rektor är det viktigt att alla medarbetare vet vad som pågår och är intresserade av vad som händer inom vårt universitet. Det är en nyckelfaktor för att människor ska trivas på jobbet men det har också betydelse för vår framgång. Kanske låter det som en klyscha men jag är övertygad om att med växande global konkurrens och ökat förändringstryck på alla lärosäten, ökar också betydelsen av medarbetare som är delaktiga och engagerade för verksamheten, inte minst har det betydelse för att vi ska vara en attraktiv arbetsplats.

Du kan läsa mer om Arbetsmiljöbarometern och dess resultat längre fram i tidningen.

NÄR JAG SKRIVER DETTA är det bara några veckor kvar på terminen och det är snart dags för sommaruppehåll för studenter – och

FOTO: JULIA LANDGREN

semester. Utan att tynga er med allt för många detaljer vill jag ändå påminna om en del av de förändringar som kommer att möta er i höst.

I samband med halvårsskiftet förändras ledningen för Göteborgs universitet. Nuvarande prorektor Lennart Weibull går i pension och ersätts av Helena Lindholm Schulz, för närvarande dekan på Samhällsvetenskapliga fakulteten. Förvaltningschefen P-O Rehnquist slutar och Jörgen Tholin, i dag rektor för Högskolan på Gotland, tar över. Vi kommer i fortsättningen att bara ha en i stället för, som nu, två prorektorer. Vi kommer inte heller att ha några rektorsråd. I stället blir det fyra vicerektorer med ansvarsområdena utbildning, forskning, kvalitet och samverkan/innovation.

Som många av er vet så har införandet av en ny administrativ organisation startat och på flera håll även kommit en bra bit på väg. Allt ska vara på plats vid årsskiftet. Då är det också dags att sätta Göteborgs universitets nya vision och långsiktiga strategi för åren 2013–2020. Visionsarbetet slutdiskuterades i universitetets styrelse den 14 juni. Beslut tas av styrelsen den 6 september.

TILL SLUT VILL JAG tacka alla medarbetare och studenter för allt gott arbete som utförts under läsåret. Njut nu av en välförtjänt ledighet. Välkomna tillbaka i höst då nya och spännande tider väntar oss.

PAM FREDMAN

GUJOURNALEN

 EN TIDNING FÖR GÖTEBORGS
UNIVERSITETS MEDARBETARE

Sommar 2012

CHEFREDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE
Allan Eriksson 031 - 786 10 21
allan.eriksson@gu.se

REDAKTÖR & ST ANSVARIG UTGIVARE
Eva Lundgren 031 - 786 10 81
eva.lundgren@gu.se

FOTOGRAF OCH REPRO
Johan Wingborg 031 - 786 29 29
johan.wingborg@gu.se

GRAFISK FORM & LAYOUT
Anders Euren 031 - 786 43 81
anders.euren@gu.se

MEDVERKANDE SKRIBENTER
Helena Svensson & Lars Nicklason

KORREKTUR
Robert Ohlson, Välskrivet i Göteborg

BITR. GRAFISK FORMGIVARE
Björn Eriksson

ADRESS
GU Journalen,
Göteborgs universitet
Box 100, 405 30 Göteborg

E-POST
gu-journalen@gu.se

INTERNET
www.gu-journalen.gu.se

UPPLAGA
6200 ex

ISSN
1402-9626

UTGIVNING
7 nummer/år
Nästa nummer utkommer
den 19 september 2012

MANUSSTOPP
31 augusti 2012

MATERIAL
För obeställt material ansvaras ej
För ej signerat material ansvarar
redaktionen

Citera gärna, men ange källan

ADRESSÄNDRING
Gör skriftlig anmälan till redaktionen.

OMSLAG
Mattias Goksör, universitetslektor i fysik
Foto: Johan Wingborg

TRYCKERI
Billes Tryckeri AB

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

REKTOR HAR ORDET

2 Nöjda medarbetare trots stor osäkerhet

NYHETER

4 Hörandeförslamingens process oklar och dåligt genomförd

5 För Jörgen Tholin, ny förvaltningschef, är rekrytering en av GU:s stora utmaningar

6 Stort temanummer om Arbetsmiljöbarometern 2011. Så här tycker medarbetarna

13 Kanslichef på Handels blir personalchef

14 Mette Sandoff, ny vicerektor för utbildning, vill se fler mixade utbildningar

16 Annonssplats i studentbilaga gav ingen effekt alls

PROFLEN

18 Även naturvetare borde våga släppa kontrollen och formulera egna problem, säger fysikern Mattias Goksör

22 66 nya professorer hälsades välkomna

REPORTAGE

24 Ekonomism och marknadsanpassning oroar Lennart Weibull, som efter 44 år nu går i pension

26 Väldig astronom får pedagogiskt pris och lagpriset går till ett läkarteam

28 Latin lika poppis idag som för 2 000 år sedan?

PÅ FRITIDEN

30 Ewa Sjölin om lyckan att slå det perfekta slaget

DEBATT

32 Bristande jämställdhet på Sahlgrenska akademien

33 Programmet för vetgiriga går i graven

NYTT OM FOLK**FRÅGAN**

35 Vad längtar du efter i sommar?

SPIKAT

36 Petra Pauli
Arbetarrörelsen mer splittrad än någonsin

24

Sommarlov för Lennart

Han har varit Göteborgs universitet trogen i 44 år. Nu börjar han trappa ner.

14

Ny vicerektor

Mette Sandoff, företagsekonom, tar plats i GU:s ledning med ansvar för utbildning.

30

26

Stjärnforskare prisad

Astronomen Maria Sundin lyckas skapa intresse bland alla sorters studenter.

Bollkänsla på hög nivå

Ewa Sjölin, med minus 7 i golfhandikapp, blir på gott humör ute på greenen.

Latin på modet

Det är lite tufft att kunna latin, säger Karin Westin Tikkanen.

28

Redaktionen: Vi önskar alla läsare en härlig sommar!

VÄLKOMNA TILL ett extra tjockt sommarnummer med arbetsmiljö som tema! Arbetsmiljöbarometern, som genomfördes i vintras, presenteras nu för dekaner och andra chefer över hela universitetet. Själva poängen med en kartläggning är ju att komma till rätta med missförhållanden och att förbättra arbetsmiljön för alla. Men hur många chefer kommer att presentera resultatet för sina medarbetare? Förhoppningsvis blir det fler den här gången. Enligt enkäten var det nämligen bara var fjärde medarbetare som fick veta resultatet av förra undersökningen. Ännu färre, endast

8 procent, menar att barometern lett till förbättringar. Kan det vara så att arbetsmiljön redan är så god att den inte går att förbättra ytterligare? Eller sopas problem istället under mattan? I förra numret av GU Journalen menade Björn Rombach, prefekt på Förvaltningshögskolan, att arbetsmiljö är en fråga som alltid måste finnas på dagordningen. Om man konstant jobbar med arbetsmiljön, så blir den bättre. Svårare än så är det inte, menar han.

Ett annat resultat är att oron för omorganisation och att framföra kritik har ökat liksom oron för nedskärning

ingar i verksamheten. Det är inte så konstigt med tanke på alla de förändringar som nu är på gång, men just därför är det viktigt att ta denna oro på allvar. Framför allt måste kritiska röster få höras. Enligt undersökningen tror 27 procent att de kommer att få en försämrad ställning på arbetsplatsen om de framför kritik. Det är en oväntat hög siffra särskilt med tanke på att vårt universitet är känt för att ha högt i tak.

I DET HÄR NUMRET presenterar vi också den nya förvaltningschefen, personalchefen och vicerektorn för utbildning. Vi porträtterar även

Lennart Weibull som nu går i pension efter 44 år i universitetets tjänst. Han lämnar dock inte GU helt och hållet utan kommer att fortsätta med sina SOM-uppdrag. Trots att han inte är en person som framhäver sig själv, är det tydligt att han har haft stor betydelse för Göteborgs universitet under många år. Vi vill passa på att tacka Lennart för hans starka engagemang. Dessutom önskar vi alla läsare en trevlig sommar!

**EVA LUNDGREN &
ALLAN ERIKSSON**

Efterlyser tydligare regler

Hörandeförsamlingens process var illa genomtänkt, menar de två toppkandidaterna Gunhild Vidén och Helena Lindholm Schulz som tävlade om jobbet som prorektor. Att resultatet av omröstningen dessutom spreds via korridorsskvallor och twitter var oacceptabelt, tycker de.

SÅ HÄR GICK prorektorsvalet till: Första gången hörandeförsamlingen träffades, den 22 mars, var endast 41 ledamöter närvarande av totalt 73. Under en halvtimme utsågs en ordförande, formaliteter avklarades och frågor antecknades.

Det var meningen att styrgruppens ordförande, Eva Halvarsson, skulle presentera toppkandidaterna men hon fick förhinder. Istället fick Sally Boyd introducera kandidaterna, men det blev bara en kort presentation på ett par meningar. Gunhild Vidén berättar:

– När jag kom dit kl. 15.30 var det ingen som talade om hur intervjun skulle gå till. Det blev helt tyst och jag började därför presentera mig själv och fördela de inledande frågorna. Sedan tog ordförande över och fördelade frågor. Jag fick senare veta att man hade kommit överens om ett antal frågor i förväg men mitt intryck var att det var förvirrande och oprofessionellt.

GUNHILD VIDÉN ÄR också kritisk mot att hon inte fick någon information i förväg om vad som förväntades på hörandeförsamlingen. Endast en kortversion av kandidaternas CV skickades ut i förväg.

Men när Helena Lindholm

Schulz klev upp på podiet i sal 10 ledde ordförande frågestunden från början.

– Det var inte bara oklart för oss utan nog även för hörandeförsamlingen. Det medförde att vi bemöttes olika i intervjusituationerna, något som strider mot alla principer för ett intervjuförfarande, säger Gunhild Vidén.

En vecka senare, den 28 mars, samlades hörandeförsamlingen igen för att genomföra en omröstning. Totalt 57 röstade, varav Helena Lindholm Schulz fick klart flest röster, 41, medan Gunhild Vidén fick 16.

Samma dag kl. 16.00, efter omröstningen, fick kandidaterna följande e-postbesked av Marianne Öfverström: ”Rekryteringsgruppens ordförande, Eva Halvarsson, kommer att kontakta er efter kl 16.00 den 30 mars”.

– Jag tolkade det som att resultatet var hemligstämplat fram till denna tidpunkt, säger Gunhild Vidén.

Men avslöjandet av valresultatet var offentligt i samma stund som det blev klart. En av studentrepresentanterna twittrade fortlöpande under mötets gång och resultatet låg ute på Twitter efter två minuter. Även

Helena Lindholm Schulz mejlade förvaltningschef P-O Rehnquist som svarade: ”... såvitt jag vet sker rösträkningen direkt på plats senare i eftermiddag och röstresultatet blir offentligt omedelbart. Det sprider sig nog snabbt så jag tror inte att du behöver efterfråga resultatet!”.

Det tog inte heller lång tid för rån Helena Lindholm Schulz gratulerades via e-post. Men Gunhild Vidén visste inget förrän dagen efter då hon råkade träffa på rektor vid en avtackningsceremoni.

– Det var bara av en händelse jag fick reda på resultatet. På fredag ringde Eva Halvarsson upp som avtalat.

»Jag tolkade det som att resultatet var hemligt.«

GUNHILD VIDÉN

- ATT RYKTET OM resultatet föregick delgivningen var inte bra. Det gavs också olika information om hur processen skulle gå till. Det borde ha funnits en struktur och tydlighet kring vad som är hörandeförsamlingens roll och uppgift, säger Helena Lindholm Schulz.

Frågan är om hörandeförsamlingen har tystnadsplikt. I så fall menar Vidén och Schulz att tillkännagivandet av resultatet måste hållas hemligt fram till dess beredningsgruppen haft sitt möte.

– Det måste klargöras från

Gunhild Vidén

Helena Lindholm Schulz

början och det måste respekteras. Om avsikten däremot hade varit att resultatet skulle vara offentligt direkt borde det ha lämnats klara direktiv om det i förväg om när, var och hur det skulle meddelas, fortsätter Helena Lindholm Schulz.

I SIN NYA ROLL som prorektor tänker hon därför ta initiativ till en utvärdering av vårens valprocesser överlag. Också valen till de nya fakultetsstyrelserna har diskuterats.

– Det måste skötas professionellt. Hörandeförsamlingen är en tillfällig konstruktion och det är inte självklart vad dess uppgift och mandat egentligen är. Därför måste hörandeförsamlingens mandat, former och arbetsprocess klargöras, inte bara för församlingen utan även för de kandidater som intervjuas, säger hon.

En av ledamöterna i hörandeförsamlingen, professor Kristina Eriksson, håller med om att det var ont om information.

– Vi fick inte heller reda på varför just de här kandidaterna hade valts ut.

Men till skillnad mot förra gången, då rektor omvaldes, är hon glad för att det den här gången fanns två kandidater att välja på.

– För mig var det fantastiskt. Nu fanns i alla fall ett uns av demokrati, säger Kristina Eriksson som inför framtiden önskar större öppenhet.

ALLAN ERIKSSON

Det fanns ingen dold agenda

Hörandeförsamlingens utslag är endast rådgivande. Därför var det inte så lyckat att resultatet spreds ryktesvägen vilket gav intrycket av att allt var klart. Det var det inte.

DET MENAR Eva Halvarsson som är extern representant i styrelsen och ordförande i rekryteringsgruppen.

– Vårt arbete i rekryteringsgruppen fungerade riktigt bra, det var en bra sammansättning i gruppen, med rektor Pam Fredman som bollplank. Vi lade ner mycket krut på att ta fram en kompetensprofil som vi vägde mot de intresseanmälningar som vi fick in.

Av totalt 6 intresseanmälningar kallades 3 personer till intervju, och dessa intervjuades av hela rekryte-

ringsgruppen i 1,5–2 timmar. Sedan valdes gruppen att presentera två kandidater för hörandeförsamlingen.

– Det var absolut inte så att vi föredrog en kandidat framför en annan. De kandidater som vi presenterade för hörandeförsamlingen var de som vi bedömde hade de bästa förutsättningarna.

Hörandeförsamlingens uppgift är att ta ställning till rekryteringsgruppens förslag, men det är styrelsen som fattar det slutliga beslutet. I teorin hade gruppen kunnat föreslå en annan kandidat om det hade blivit ett jämnare utslag.

– Vi var mycket angelägna om att inte klampa in på hörandeförsamlingens process. Vårt uppdrag var att

genomföra en professionell rekrytering från ax till limpa, där slutkandidaterna presenteras för hörandeförsamlingen. Hur hörandeförsamlingen ska lägga upp sitt interna arbete är helt och hållet upp till ledamöterna.

Flera har klagat på bristande information, att de inte fick reda på så mycket som de hade velat?

– De fick i princip den information, en kortfattad CV, som vi hade när vi genomförde intervjuerna. Sedan fanns förstås möjligheten att vid intervjutillfället lyfta de frågor man hade.

Eva Halvarsson säger att det finns olika uppfattningar om huruvida resultatet av hörandeförsamlingens omröstning ska vara offentligt eller

inte. Men att det spreds ryktesvägen innan det var officiellt var olyckligt.

– Det vore rimligt att hålla inne med resultatet tills beslutet är fattat i styrelsen men jag har respekt för att önskemål om öppenhet överväger.

Eva Halvarsson igen.

– Det finns inte några särskilda rutiner kring hörandeförsamlingens sätt att arbeta. Men processen borde gå att förbättra utan att man styr för mycket. Därför välkomnar jag ett arbete för att förtydliga processen framöver.

ALLAN ERIKSSON

Vill verka för att GU blir mer attraktivt

Han kommer tillbaka till sitt hemuniversitet, där han var student och doktorand. Jörgen Tholin, som idag är rektor för Högskolan på Gotland, blir ny förvaltningschef på GU.

JÖRGEN THOLIN börjar inte förrän den 15 september, men kommer redan nu att bekanta sig med Göteborgs universitet genom att delta i en del möten. Han tycker jobbet som förvaltningschef verkar spännande.

– Det är en väldigt stor utmaning att gå från Sveriges minsta lärosäte till ett av Sveriges största. Min nuvarande tjänst som rektor försvinner ju dessutom när Högskolan på Gotland går samman med Uppsala universitet i juli 2013.

Sökte du jobbet?

– Jag blev tillfrågad om jag ville söka. Det känns bra eftersom jag kan ta med mig mina erfarenheter från arbetet som rektor för Högskolan på Gotland och tiden som vicerektor på Högskolan i Borås.

Vad har du för bild av GU?

– Göteborgs universitet är gigantiskt stort och brett. Jag har börjat förstå den övergripande strukturen, men det är en massa saker att sätta sig in i. Förutom att det är mitt hemuniversitet är det ett av de riktigt stora universiteten i landet med en brokig palett av utbildningar och forskning. Medan de mindre högskolorna mer och mer måste profilera sig med en viss inriktning kan de stora universiteten satsa på bredd och mångfald. Det är deras styrka. GU är också ett utpräglat city-universitet, där både staden och universitetet formar och berikar varandra, på ett sätt som är ganska annorlunda jämfört med många andra universitet i världen.

Vilken fråga tror du blir särskilt viktig för GU inom den närmaste framtiden?

– En av de riktigt stora utmaningarna, som många universitet står inför, är hur man ska klara rekryteringen i framtiden. Frågan har många aspekter, att vi även

FOTO: SUSANNE DE PAULIS

JÖRGEN THOLIN

ÅLDER: 55 år

BAKGRUND: Ämneslärarexamen i svenska, engelska och historia. Disputerade i pedagogik 2006 vid GU. Mellan åren 2003–2009 vicerektor med ansvar för grundutbildningsfrågor vid Högskolan i Borås. Därefter rektor för Högskolan på Gotland.

FAMILJ: Fru och tre döttrar.

BOR: Ulricehamn.

INTRESSEN: Närmast fanatisk Eflsborgssupporter ("kanske inte så uppskattat i Göteborg").

LÄSER JUST NU: *De imperfekta* av Tom Rachman.

OANAD TALANG: Har en gång varit livlina i Postkodmiljonären och då svarat rätt på frågan "Vad hette indianen i tv-serien Familjen Macahan?".

MOTTO: Det kan ju lika gärna gå bra.

»Ett universitets kärna är människorna, så utmaningen är att locka hit duktiga studenter, lärare och forskare«

JÖRGEN THOLIN

framgent kan rekrytera studenter till populära utbildningar men också att vi kan vara en attraktiv arbetsgivare. Det gäller för GU att vara attraktivt för duktiga medarbetare, både lärare, forskare och administrativ personal. Det är en tuff värld, men GU borde kunna göra mer för att underlätta för unga lovande forskare att tidigt meritera sig.

Hur ser du på den pågående översynen av den administrativa organisationen?

– Det är för tidigt att svara på eftersom jag inte känner till bakgrunden tillräckligt väl, men jag känner till de övergripande principerna och dessa är oerhört rimliga och väl genomtänkta.

Det är lätt att hamna i en vi-dom-kultur mellan administrationen och övriga verksamheten. Hur kan detta i så fall bekämpas?

– Den kulturen finns, mer eller mindre, på alla lärosäten. Men jag tror att man kan undanröja missuppfattningar och fördomar genom att sträva efter ett så öppet och tydligt samtalsklimat som möjligt. Det är bra att det finns olika åsikter. Öppenhet och en god arbetsmiljö är något som vi ska främja.

Vad ska du göra först för att sätta dig in i jobbet?

– Först är det några akuta frågor att ta tag i men jag ska vara med på en del möten framöver och försöka sätta mig in i organisationen genom att ödmjukt lyssna på vad som är bra och vad som behöver utvecklas.

Vilken typ av ledare är du?

– Jag är den sämsta personen att svara på den frågan, men jag är nog en ledare som tror på det positiva, människans inneboende kraft, att människor kan och förmår göra saker. Mina ledord är inspiration, ömsesidig respekt och bekräftelse. Även om det kan finnas tillfällen i mitt arbete där jag måste sätta ner foten och säga nej. Det är ofrånkomligt i en så stor organisation som GU.

Att vara förvaltningschef för Göteborgs universitet kan vara en utsatt position. Vad har du för inställning till att figurera i medierna?

– Det är jag ganska van vid. På Gotland finns det fler dagstidningar än i Göteborg och en lokalradio, som ibland har gått ut ganska hårt. Men i det här jobbet får man vara beredd på att bli ifrågasatt.

ALLAN ERIKSSON

Statistiken bygger på oklara mått

Har GU en större administration än andra lärosäten?

Nej, inte säkert.

Det beror nämligen på hur man räknar, visar en ny rapport från internrevisionen.

ENLIGT EN UNDERSÖKNING från Uppsala universitet, som grundar sig i Högskoleverkets nyckeltal, skulle andelen administrativ personal vid Göteborgs universitet år 2010 utgöra 21,1 procent jämfört 16,7 procent på Lunds universitet och 15,9 procent på Uppsala universitet. Men denna statistik är inte tillförlitlig, menar internrevisionens chef Jan Sandvall:

– Det är inte rimligt att anta att GU:s andel av administration skulle ha ökat dramatiskt de senaste åren. Snarare beror det på hur man rubricerar olika tjänstetitlar vid universiteten.

Vid exempelvis Naturvetenskapliga fakulteten har cirka 40–50 forskare som varit projektanställda felaktigt klassificerats som administrativ personal. Under 2011 omklassificerades tjänstetiteln "systemadministratör" från administrativ till teknisk personal, vilket berörde 16 anställda. Totalt rör det sig om 80 personer som inte borde ha varit kategoriserade som administrativ personal, enligt internrevisionens granskning.

KARTLÄGGNINGEN visar att andelen administration har legat på en stabil nivå under 10 år men att det har skett en liten ökning på 2 procent. Detta oavsett om man räknar anställda individer eller heltidsanställningar.

– Vår slutsats är att GU har en något högre andel administrativ personal jämfört med Lund och Uppsala men inte i den omfattning och i den ökande grad som görs gällande, säger Jan Sandvall, som ser ett behov av att universitetet i ökad utsträckning standardiserar tjänstetitlarna.

– Att det inte finns en nationell standard för tjänstetitlar försvårar jämförelser. Man kan anta att det finns liknande felkällor i övriga lärosätens material.

Av den anledningen har SUHF påbörjat ett arbete för att kvalitetssäkra den nationella personalstatistiken.

ALLAN ERIKSSON

SJU SIDOR ARBETSMILJÖ

- Allt väl?

GU Journalen presenterar här de viktigaste resultaten från Arbetsmiljöundersökningen. Vill du veta mer? Fråga din närmaste chef!

ILLUSTRATION: ANDERS NYBERG

Ett något förbättrat arbetsklimat och lite mindre stress. Det är några resultat av 2011 års arbetsmiljöbarometer. Men precis som tidigare är oroa sig många för oklar ledning, beroende av externa anslag och omorganisation.

FLERA RESULTAT tyder på att anställda upplever en mindre stressad tillvaro jämfört med förra mätningen. Frågan om "Jag känner mig ofta fysiskt utmattad efter en dags arbete" har gått ner med 10 procentenheter, nästan lika mycket på frågan om psykisk utmattning. Ändå är det två av tre som tycker att de ofta inte hinner göra ett så bra arbete som de skulle vilja.

På många områden har det skett en gradvis förbättring av den upplevda arbetsmiljön. Exempelvis på frågan om vad du anser om din arbetsplats är det fler som håller med påståenden som: "Det finns en öppenhet för nya idéer", "Vi sporrar varandra till goda insatser" och "Oenighet löses konstruktivt".

– Det kan bli ännu bättre. Att cirka 60 procent tycker att nya idéer sprids snabbt till andra innebär att det finns en utvecklingspotential, påpekar Joseph Schaller.

Däremot verkar det finnas en ganska hög grad av revirtänkande (54 procent), maktkamp (37 procent) och misstro (22 procent).

– Det verkar vara något som finns i akademiska organisationer. Men det behöver inte enbart vara negativt. Konflikter kan vara bra om de hanteras på ett konstruktivt sätt. Fast misstro innebär en ovilja att förhandla vilket förhindrar en positiv utveckling.

GEMENSAMMA förvaltningen ligger högst på skalan för otydlig ledning, med 47 procent, följd av Naturvetenskapliga fakulteten. Minst orolig för otydlig ledning är man på Handelshögskolan.

– Att många känner oro för otydlig ledning kan bero på att det händer så mycket hela tiden att inte ens chefen hänger med, konstaterar Joseph Schaller.

En annan tendens är att oron

för omorganisation har ökat med 10 procentenheter sedan 2002. Det finns dock stora variationer mellan fakulteterna. I topp hamnar Konstnärliga fakulteten, som just nu genomför en omorganisation, där oron har ökat med 23 procentenheter. På Humanistiska fakulteten har oron istället minskat ungefär lika mycket.

– Där har man genomfört en sammanslagning. På ställen där det sker stora förändringar kommer nerverna i dallring.

ORON FÖR EXTERNA anslag ligger kvar på en ganska hög nivå. Det är främst forskarassistenter, postdoktorer och biträdande lektorer som bekymrar sig. Hela 71 procent känner oro. Men också forskare (63 procent) och professorer (59 procent) delar denna oro.

– Det är inte en oberättigad ängslan. Många får ta mycket stryk. Forskare lägger ner kolossalt mycket tid på att skriva ansökningar men ändå är det inte säkert att det leder till resultat, säger Joseph Schaller.

Undersökningen visar också att var femte är orolig för att framföra kritik i offentliga

Joseph Schaller

sammanhang. Det är i stort sett samma siffra som tidigare.

Många vid GU har otrygga anställningsvillkor, totalt 28 procent saknar fast anställning. Därför är det inte konstigt att 19 procent känner oro för framtiden.

– Med tanke på hur många som inte har fast jobb borde det

»Att många känner oro för otydlig ledning kan bero på att det händer så mycket hela tiden att inte ens chefen hänger med.«

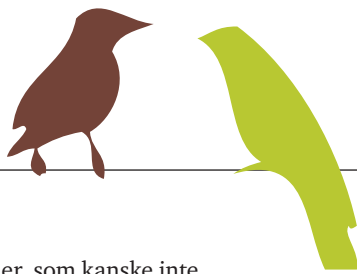
JOSEPH SCHALLER

”

kanske vara fler som är nervösa. Men har man jobbat många år inom ett projekt som går bra eller har undervisning inom ett efterfrågat område har man kanske is i magen.

ALLAN ERIKSSON
& EVA LUNDGREN

Jämställt?

Är Göteborgs universitet jämställt?

Javisst, säger männen.

Men kvinnorna har en annan åsikt.

DRYGT HÄLFTEN AV alla kvinnor vid Göteborgs universitet anser att manliga medarbetare på olika sätt gynnas.

– Oavsett vilken befattning de har, anser kvinnorna att män har bättre möjligheter, förklarar Joseph Schaller. Det är också en uppfattning som blir starkare ju längre kvinnorna arbetat vid universitetet. Biträdande forskare

och doktorander, som kanske inte riktigt hunnit växa sig in i organisationen, upplever högre grad av jämställdhet än lektorer, professorer och forskare, som kanske hunnit få andra erfarenheter.

VAD ANSER då GU:s manliga medarbetare? Jo, att kvinnor och män i stort sett har samma chanser på arbetsplatsen.

– Men var femte man menar dock att när det gäller löner och möjligheter till avancemang så är nog män gynnade trots allt. Man kan ju tycka att det borde vara lätt att kontrollera om personer

med samma arbetsuppgifter faktiskt har samma lön. Men det kan finnas många förhållanden som påverkar lönen så det där med rättvisa är inte helt enkelt.

Frågor om jämställdhet ställdes också vid den chefsbarometer som gjordes 2010.

– Svaren är desamma även där, förklarar Joseph Schaller. Männen är nöjda men kvinnorna menar att universitetet inte är så jämställt. Att många kvinnor känner att män konsekvent har större möjligheter gynnar förstås inte ett gott arbetsklimat.

Nöjd med chefen?

De flesta är ganska nöjda med chefen. Men det har knappast blivit så mycket bättre sedan 2002, även om fler medarbetare får utvecklingssamtal.

SYNEN PÅ NÄRMASTE chef har inte förändrats nämnvärt sedan första mätningen.

– Det går sakta åt rätt håll. Cheferna får hyfsade bedömningar inom en rad olika områden. Många verkar ha ganska

gott förtroende för chefen. 80 procent tycker det är naturligt att vända sig till chefen vid problem, konstaterar Joseph Schaller.

Fler och fler erbjuds medarbetarsamtal och en ökande andel är nöjda med samtalen. Men relationen till chefen är i hög grad beroende av hur närvarande han eller hon är. En tredjedel av medarbetarna träffar sin chef enskilt en gång i halvåret eller ännu mer sällan.

– Det är lite klen. Med så glesa intervaller är det inte lätt att bygga en relation. De som däremot ofta träffar sin chef är nöjdare och oroar sig mindre för otydlig ledning. Närvarande chefer ger också återkoppling i större utsträckning än frånvarande chefer.

Även om de flesta chefer får positiva omdömen är det ungefär hälften som menar att chefen inte anger klara och tydliga mål eller följer upp fattade beslut.

För låga krav på studenterna?

Ställs det för låga krav på studenterna? Ja, anser en majoritet av GU:s lärare.

NÄRMARE 30 PROCENT av alla medarbetare tycker att kraven är något för låga. Ungefär lika många tycker att det är lagom. Ytterst få anser att kraven är för högt ställda.

Men skillnaderna är stora mellan olika personalkategorier och

mellan fakulteterna. Frågar man professorer anser 61 procent att kraven är för låga, bland lektorer och adjunkter är det 56 procent. Denna siffra har ökat år från år.

– Det är häpnadsväckande att professorer som har ansvar för utbildningen anser att kraven är för låga. Detta är något som på allvar borde diskuteras på institutionsnivå. Vilka krav är för låga och hur ska man tolka resul-

taten eftersom det inte har ställts någon följdfråga, säger Joseph Schaller.

På Naturvetenskapliga fakulteten anser 65 procent av lärarna att kraven är för låga, tätt följd av Humanistiska fakulteten och Samhällsvetenskapliga fakulteten. Resultatet är bättre för Sahlgrenska akademien, där 42 procent anser att kraven är för låga.

Hur skapar man en god arbetsmiljö?

Martin Björkman

Huvudskyddsombud på Sahlgrenska akademien

– **JAG TYCKER** att arbetsmiljöarbetet ska utgå från "golvet". För att det ska bli bra bör duktiga och engagerade arbetsmiljöombud på våra arbetsplatser uppmuntras och stöttas. Givetvis i samverkan med engagerade och proaktiva chefer. Tillsammans skapar vi en god arbetsmiljö och alla tjänar på en bra arbetsmiljö.

Ulla Eriksson-Zetterquist

Föreståndare på Gothenburg Research Institute (GRI)

– **FORSKNING** och utbildning är dynamiska verksamheter som kräver stort fokus. För att hålla detta fokus i vardagen behöver man en chef som ser till verksamhetens långsiktiga mål och möjliggör kärnverksamhetens funktion i vardagen. Som på alla arbetsplatser krävs också en social miljö som gör att man trivs och har roligt på jobbet – och den bidrar alla anställda till.

Olle Persson

Universitetslektor, leg. psykolog, bitr. prefekt

– **BRA ARBETSVILLKOR** och goda relationer. Stimulerande arbetsuppgifter, rimlig arbetsbelastning och ett rimligt materiellt och immateriellt utbyte. Relationerna med såväl arbetskamrater som chefer är viktiga både för klimatet och för effektiviteten. Chefer med en demokratisk ledarstil skapar ett bra klimat och högre effektivitet.

Pia Göteborg-Johannesson

Jämlikhetssekreterare

– **ALLA MEDARBETARE** ska vara sedda och ha inflytande över sin arbets-situation. Nolltolerans mot alla former av diskriminering och trakasserier. Chefer och ledare ska vara lyhörda och snarast ta itu med både den fysiska och psykosociala arbetsmiljön och komma till rätta med olika missförhållanden. För att citera Per Albin Hansson: "... känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn."

Otydlig ledning

► **Hela 35 procent** anser att ledningen vid GU är otydlig, vilket är ungefär lika många som 2008. Men skillnaderna mellan fakulteterna är stora. I topp hamnar Gemensamma förvaltningen där 47 procent anser att cheferna är otydliga, följd av Naturvetenskapliga fakulteten. Handelshögskolan ligger bäst till där 29 procent anser att ledningen är otydlig.

Vågar du säga din mening?

► **Riskerar du en** försämrad ställning på din arbetsplats om du för fram kritiska synpunkter? 27 procent tror det, vilket är en knapp ökning sedan förra mätningen. 9 procent svarar dessutom att de helt säkert kommer att mötas av ovilja från chefen.

Orkar du arbeta fram till 67?

► **De allra flesta** tror att de kommer att arbeta fram till ålderspensionen. Drygt hälften uppskattar att de kommer att jobba ända fram till 67 år. En klar tendens är att allt fler kan tänka sig att jobba längre, till och med till 70 år, jämfört med för tre år sedan.

Hur nöjd är du med jobbet?

► **När anställda gör** en sammanvägd bedömning av olika aspekter framkommer det att 38 procent är mycket nöjda med att arbeta på sin institution eller enhet, 25 procent med att vara på sin fakultet och 30 procent med att vara på Göteborgs universitet. Dessutom är klart fler ganska nöjda, men ytterst få är missnöjda.

Stort intresse för ledande befattningar

► **Var tredje är** intresserad av att ha chefsuppdrag. De intresserade finns inte bara bland dem som nu har, eller tidigare haft chefsuppdrag, utan också bland dem som saknar erfarenhet inom området. Var femte bland dem som aldrig haft vare sig chefs- eller ledningsuppdrag är intresserade. Bland de 372 intresserade svarspersonerna är en stor andel kvinnor (63 procent) och nästan lika stor andel (61 procent) är yngre än 39 år.

Beroende av externa anslag

► **Nästan var tredje** är orolig för beroendet av externa anslag, samma siffra som förra gången. En allt större andel, 28 procent, bekymrar sig över de ständiga omorganisationerna och oron för nedskärningar har också ökat från 23 till 27 procent.

Tänker du alltid på jobbet?

► **Du är inte ensam.** Tre fjärdedelar svarar att de tänker på jobbet när de är lediga. Nästan 70 procent uppger att de får allt fler uppgifter att sköta och 66 procent anser att de inte hinner göra ett så bra arbete som de skulle vilja. Drygt hälften måste jobba på kvällen och helger för att hinna med.

Sexuella trakasserier

► **Sedan 2002** har andelen fall av sexuella trakasserier minskat. Förra året uppgav 99 procent att de inte har blivit utsatta för sexuella trakasserier på sin arbetsplats.

Röster inifrån

Otrygga anställningsvillkor, oro för ökad byråkrati och en stor trötthet inför alla förändringar - det var innehållet i flera av de kommentarer som över 700 medarbetare passade på att lämna i barometern.

TOTALT 726 PERSONER, var femte svarande, tog tillfället i akt att göra sin röst hörd. De flesta kommentarer kom från personer som var nöjda med både sitt arbete och sin arbetsplats men som hade förslag på ytterligare förbättringar. Men 254 personer passade på att framföra kritik, förklarar psykolog Joseph Schaller, som efter en sammanställning och analys av svaren kategoriserat dem i 19 olika områden.

Och att svaren i stort stämmer överens med tidigare mätningar är ingen överraskning för honom.

– Det är ju samma universitet, samma strukturer och samma grundläggande problem det handlar om. Exempelvis känner sig många uppgivna för att de inte lyckats få en tillsvidareanställning, trots goda arbetsinsatser. Vissa tror inte att de någonsin kommer att bli anställda.

”Jag mår jättedåligt av att ständigt behöva vara anställd på ett tidsbegränsat sätt. Så har det varit i fem år nu, varför finns det inga fasta tjänster?”

”Undvikande av lagen om anställningsskydd är ett stort arbetsmiljöproblem som skapar otydlighet, stress och oro. Det är också mycket oklart på vilka grunder tjänstetillsättningar görs.”

OTILLRÄCKLIGT STÖD från den centrala administrationen, kombinerat med bristande förståelse

för kärnverksamhetens behov och villkor, är ett återkommande tema.

– Många anser att den centrala administrationen växer samtidigt som det ekonomiska stödet för kärnverksamheten minskar.

I denna redan prövande situation läggs allt fler administrativa uppgifter på lärare och forskare medan möjligheterna att göra goda arbetsinsatser beskärs ytterligare av ökade OH-kostnader.

”Göteborgs universitet har i rask takt förvandlats från en organisation och miljö med forskning och utbildning som huvudsyfte till en rent administrativ organisation, där forskning och utbildning marginaliserats och

- UNDER DE SENASTE åren har det införts många ofärdiga system, vilket tär hårt på personalens resurser, påpekar Joseph Schaller.

”Arbetsituationen har blivit alltmer ansträngd de senaste åren då det har kommit många nya system och rutiner som varit dåligt utprovade och förankrade. Till exempel har Gubas många barnsjukdomar, egenrapporteringen är inte anpassad till att lärare inte har reglerad arbetstid, den tidigare lokala IT-tjänsten med god lokal kännedom är nu borta och OH-modellen är svårbegriplig och infördes hals över huvud utan konsekvensanalyser.”

- SAMARBETET MELLAN institution och fakultet måste byggas på ömsesidigt förtroende för att fungera bra. Men i en hel del fall

»Undvikande av lagen om anställningsskydd är ett stort arbetsmiljöproblem«

forskare och lärare har fullt upp med att underhålla administrationen och allt mindre möjlighet att påverka verksamheten.”

”Det finns en gräns för hur mycket administrationen kan tillåtas växa och den är nådd. När man hellre väljer att betala tjänsteresor och utlägg ur egen ficka än att administrera fakturor så att man får ut ersättning så är något fel, mycket fel.”

verkar det inte vara så, menar Joseph Schaller.

”Det är mycket stressande att känna att vi inte har stöd från vår fakultet eller dekan för att satsa på verksamheten när vi känner att det faktiskt finns möjligheter till expansion och utveckling. Personal och ledning drar åt samma håll men ingen verkar få stöd högre upp. Det känns tungt.”

”Min institution har mycket

»... minsta småsak genererar krångel numera, allting tar fem gånger så lång tid, det går framförallt ut över internationella kontakter.« ”

högt i tak, men dekanen accepterar inga avvikande åsikter, och straffar dem som ger luft åt kritik av dekanens förslag och beslut.”

UNIVERSITETETS ORGANISATION och styrning beskrivs i termer av ökad byråkratisering och centralstyrning.

”Byråkratiseringen har ökat lavinartat under de två senaste åren delvis som resultat av omorganisation. Följden är att minsta småsak genererar krångel numera, allting tar fem gånger så lång tid, det går framförallt ut över internationella kontakter.”

”Den övergripande centralisering som skett inom mitt arbetsområde anser jag vara förlegad. Arbetslivsforskningen pekar på att decentralisering och platta organisationer skapar ett mer harmoniskt arbetsklimat och mer motivation hos de anställda.”

- **FLERA AV** kommentarerna rör översynen och förändringen av universitetets organisation och även andra pågående eller genomförda förändringsinsatser. Många är vid det här laget för-

»... vore skönt om vi fick arbeta med det vi är anställda för, det vill säga undervisning och forskning.« ”

ändringströtta, analyserar Joseph Schaller.

”Omorganisationen har blivit till en övning i att vara bäst i klassen, oavsett om det är den egna fakulteten som ska vara bäst i relation till övriga eller om universitetet ska visa sig mest centraliserat i relation till andra

universitet. Trots intensiv läsning av dokumenten kring varför universitetet behöver förändras är anledningen dunkel.”

”Jag tycker att universitetets omorganisation går för snabbt; det finns inte tillräckliga resurser för att hantera processen.”

”Omorganisationsarbetet vid Göteborgs universitet har skett och sker inom ett helt slutet system, helt utan möjlighet till reell insyn och reell påverkan från andra än chefen. Göteborgs universitet håller på att bli en helt och hållet chefsbyråkratisk

organisation, helt utan kologiala inslag.”

”Jag tror att jag inte är ensam om att känna en stor leda och trötthet vid omorganisationer, kvalitetsökningar, visionsarbete och så vidare. Det är stora ord som ger lite i utbyte och ofta tänker jag att det vore skönt om vi fick arbeta med det vi är anställda för, det vill säga undervisning och forskning.”

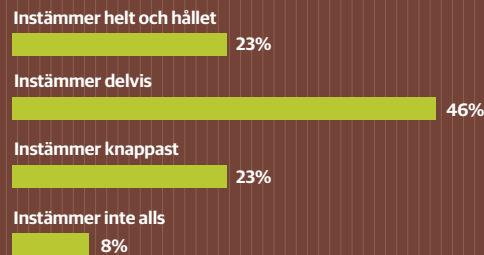
Undersökningen gjordes av:

- Lennart Weibull, prorektor
- Joseph Schaller, professor i psykologi
- Marianne Leffler, undersökningsledare

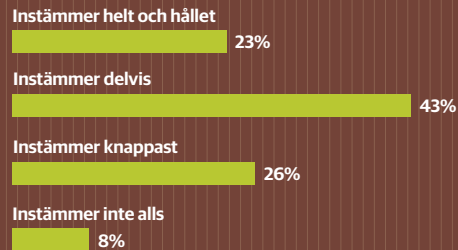

ALLAN ERIKSSON & EVA LUNDGREN

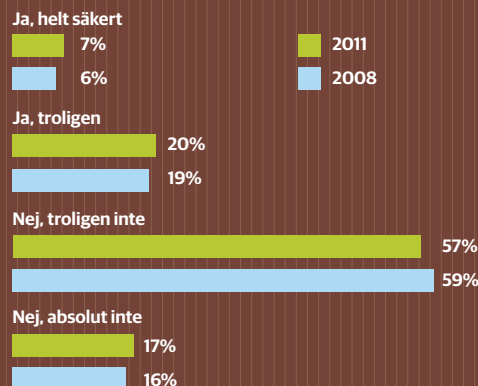
Jag får allt fler uppgifter att sköta

Hinner ej med att göra ett så bra arbete som jag skulle vilja

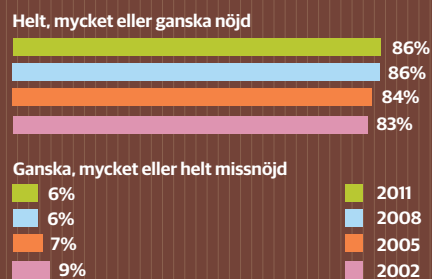
Om du för fram kritiska synpunkter, riskerar du då att få en försämrad ställning?

Känslor på väg till jobbet

Hur nöjd är du med ditt arbete?

Känner du till RED 10 och Vision 2020?

► **75 procent svarar** att de känner till RED 10 men bara 46 procent uppger att de känner till strategiarbetet Vision 2020. Var femte anställd har deltagit i aktiviteter om Vision 2020. Däremot verkar de flesta, 75 procent, medvetna om att det pågår en översyn av universitetets organisation. Ytterst få, 2 procent, tror att den kommande omorganisationen kommer att påverka deras arbetsituation på ett mycket positivt sätt. 44 procent tror att det får både positiva och negativa konsekvenser men 30 procent att det inte kommer att ha någon påverkan alls.

För många chefer?

► **Något för många**, menar 15 procent. Alldeles för många, tycker 11 procent. 24 procent anser att antalet är rimligt, medan ett fåtal tycker att vi har för få chefer.

Är du nöjd med lönen?

► **Nej, de flesta** skulle vilja förändra lönenivån. Det är bara 6 procent som inte alls tycker att det här är något som bör förändras. Dessutom verkar det finnas ett stort missnöje med principerna för lönesättning, drygt hälften är missnöjda.

Får du veta om du gör ett bra jobb?

► **Oftast är det** kollegorna som berömmar, de är bättre på det än cheferna. Uppemot 39 procent säger att de sällan eller aldrig får beröm av chefen. Å andra sidan får de heller nästan aldrig veta om de gör ett dåligt jobb.

Minskad svarsfrekvens

► **GU har ökat** antalet anställda, framför allt under åren 2008-2011, vilket är förklaringen till att det har kommit in rekordmånga svar.

Men svarsfrekvensen har sakta gått ner ända sedan 2002 och låg förra året på 67,7 procent, vilket är en minskning med 5 procentenheter jämfört med 2008.

Personal på UB är bäst på att svara, lägst ligger IT-fakulteten och Handelshögskolan. Som i tidigare undersökningar är kvinnor bättre än män på att svara. Även äldre medarbetare och administratörer svarar i högre utsträckning. Ett överraskande resultat är att en mindre andel lärare svarade den här gången.

Har chefen presenterat resultatet?

► **Inte? Du är inte ensam.** Endast 26 procent av alla medarbetare har fått resultaten presenterade av sin chef. Det finns dock en stor spridning mellan institutionerna - mellan 3 och 68 procent.

- Det är en jättedålig siffra. Att presentera materialet är en förutsättning för att kunna arbeta vidare med arbetsmiljön, säger Marianne Leffler på personalavdelningen.

Dessutom ställdes frågan om huruvida barometern lett till några förbättringar över tid. Bara 8 procent (302 personer) svarade ja.

I juni skickas materialet ut till samtliga dekaner och prefekter.

Ett universitet mitt i samhället

GU står sig starkt som utbildningsuniversitet. Vi är också bra på forskning men inom internationalisering finns mycket kvar att göra. Och samhällsengagemanget verkar bara bli bättre. Det är i varje fall vad medarbetarna tycker.

FRÅGAN "Vilken är din uppfattning om Göteborgs universitet?" har ställts i alla undersökningar sedan 2002. Samma fråga finns även i student- och chefsbarometrarna. Resultatet är inte särskilt överraskande, menar prorektor Lennart Weibull.

- Det har inte hänt särskilt mycket under åren. Men alla undersökningar pekar åt samma håll: vi är väldigt starka inom utbildning, vi har bra lärare, ett intressant utbud och är populära bland studenterna. Det kan bero på att GU är ett så brett universitet att det finns något för nästan alla. Men GU har tappat lite när det gäller popularitet vilket speglar att det är en tuffare konkurrens idag.

Ett annat resultat är att GU i allt högre utsträckning uppfattas som ett samhällsengagerat uni-

versitet. År 2002 tyckte hälften att universitetet var engagerat i samhället, nu tycker två tredjedelar det.

- Det börjar närma sig samma höga siffror som för utbildning och forskning, säger Lennart Weibull. Det tar vi också fasta på i det strategiska arbetet med Vision 2020, där tradition, kvalitet och samhällsengagemang blir ledorden.

UNGEFÄR HÄLFTEN anser att GU har en internationell profil. Det har alltså inte hänt något sedan 2002, vilket Lennart Weibull tycker är förvånande med tanke på alla satsningar som gjorts.

- Den bristande internationaliseringen är något vi lyfter i visionsarbetet. Men internationalisering handlar ju inte enbart om kurser på

Lennart Weibull

FOTO: JOHAN WINGBORG

engelska, utan också om att ha spetsutbildningar som lockar studenter från andra länder. Internationellt ska vi jobba med spets, lokalt ska vi jobba med bredd. Vi måste också ha fler internationella gästlärare.

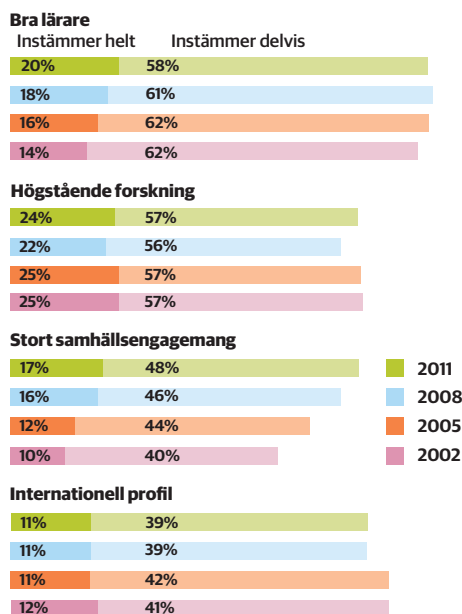
Får Göteborgs universitet stor uppmärksamhet i medierna? Ja, menar Lennart Weibull. Men anställda verkar tycka att det kunde vara bättre. Årets resultat är samma som 2002.

- Man anser alltid att den egna verksamheten borde vara mer uppmärksam, men fak-

FOTO: JOHAN WINGBORG

Synen på Göteborgs universitet

tum är att Göteborgs universitet väldigt ofta förekommer i medierna. Dessutom är det vanligare nu att Göteborgs universitet skrivs ut istället för fakultetens namn, påpekar Lennart Weibull. GU har ett fortsatt högt anseende bland allmänheten.

– Det kan knappast bli högre. Både chefs- och studentbarometrar bekräftar resultatet.

FÖRTROENDET FÖR ledningen har inte ändrats särskilt mycket

Fredman-faktor, där helheten blivit viktigare.

Allt fler anser att universitetsledningen driver på utvecklingen och ger klara direktiv om ansvar och befogenheter. Däremot uppfattas inte universitetet som mer demokratiskt jämfört med 2002.

LENNART WEIBULL konstaterar att det har skett en allmän förbättring av arbetsklimatet över åren, men att förändringen går långsamt.

»Det är inte personen som skapar kulturen utan istället socialiseras man in i en kultur.«

sedan 2002. Störst förtroende har man för sin närmaste chef.

– Förtroende handlar alltid om en blandning av det kvantitativa och det kvalitativa, den chef man känner personligen tycker man oftast är bra.

Den stora skillnad som skett sedan 2005 är att förtroendet för rektor har gått upp från 34 procent till 47. Samtidigt har förtroendet för dekaner minskat något, från 42 till 38 procent.

– Vi har haft en period där fakulteterna dominerat universitetet. Det var inte alltid bra för helheten, men berodde ofta på att det centrala inte ansågs fungera tillräckligt bra. Men nu verkar vinden blåsa i annan riktning. Sedan 2005 kan vi se en Pam

– Med tanke på att vi sedan 2002 har bytt ut en stor del av våra anställda och vi har många nya chefer kan den stora stabiliteten förefalla överraskande. Men förklaringen ligger i en stark kultur med bestämda värderingar. Det är inte personen som skapar kulturen utan istället socialiseras man in i en kultur. Det sägs ofta att denna kultur är orsaken till att universitetet som organisation har kunnat överleva genom århundradena.

ALLAN ERIKSSON & EVA LUNDRÉN

Just nu läser du GU Journalen. Det är en av flera informationskanaler vid GU. Men hur ofta går du in på www.gu.se?

DET ÄR 26 PROCENT som tar del av nyheterna på www.gu.se varje dag eller några gånger i veckan. Ytterligare 21 procent går in någon gång i veckan. Men 34 procent läser aldrig eller nästan aldrig GU:s nyheter på webben. Sammantaget är något fler inne på webben nu jämfört med 2008.

– Det är förvånande att inte ännu fler läser nyheterna på webben. Att man lägger ut information innebär alltså inte att den blir allmänt känd, kommenterar Lennart Weibull.

I övrigt upplevs webben som lättnavigerad, lättläst och relevant. Något sämre ställt är det med ”lockar till bladdring”.

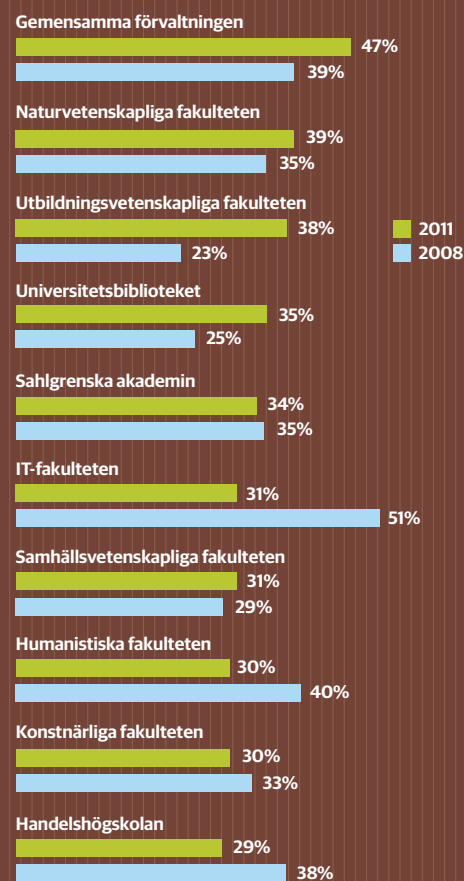
– Klart är att de som oftare är inne på GU:s webb är positivare än de som sällan är där.

Egenrapporteringen är något som de flesta använder regelbundet, även om 12 procent väldigt sällan eller aldrig går in där för att rapportera semester eller ledighet.

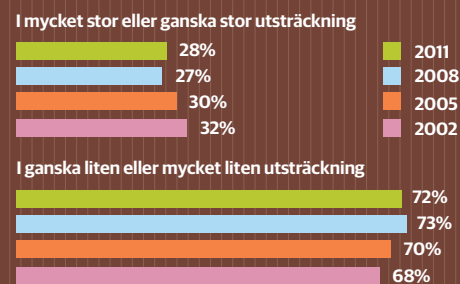
Sedan några år har *Rektors nyheter* tillkommit vilket många verkar uppskatta. Men GU Journalen är fortfarande, trots en viss nedgång, den kanal som når flest.

– GU Journalen är den dominerande kanalen men har fått konkurrens av Rektors nyheter, som har en fördel genom att nå ut med nyheter snabbare.

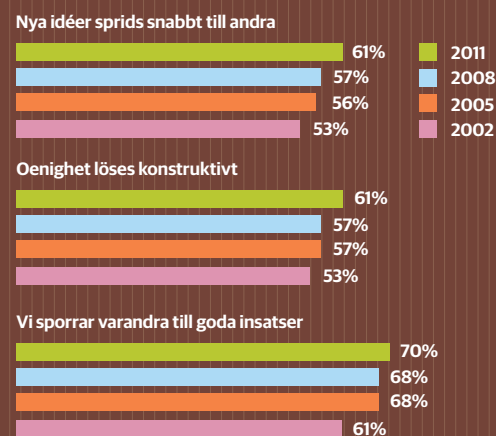
Har du känt oro för otydlig ledning?

Samarbetsvårigheter och konflikter som påverkar arbetet negativt?

I vilken utsträckning anser du att din arbetsplats kännetecknas av följande?

Vad har hänt sedan 2008?

Minskad oro

-1

Otrygga anställningsförhållanden

Ökad oro

+6

Omorganisation på arbetsplatsen

+4

Att framföra kritik i offentliga sammanhang

+4

Nedskärningar i verksamheten

+3

Konflikter med mina arbetskamrater

+3

Konflikter med min chef

+2

Att mina arbetsuppgifter försvinner:

+2

Att bli orättvist behandlad

+2

Otydlig ledning

+1

Miljöfarliga ämnen/kemikalier

+1

Stölder på arbetsplatsen

Oförändrat

Att drabbas av olycksfall/sjukdom i arbetet

Att göra misstag så att någon annan skadas

Att arbetsplatsen avvecklas

Att arbetsplatsen flyttar

Varsel om uppsägning

Beroendet av externa anslag

Att inte orka fram till att jag fyller 65 år.

Siffrorna ovan anges i procentenheter

Mindre stress när man vet vad som händer

Arbetsmiljön är på det hela taget gott vid Göteborgs universitet. Trivselen har till och med ökat något och stressen gått ner.

– Utvecklingen går i positiv riktning men mycket återstår att ta itu med, kommenterar rektor Pam Fredman resultatet från den fjärde arbetsmiljöbarometern.

Barometern visar inte på några stora förändringar, men trivselen har ökat något och stressen minskat. Vad kan det bero på?

– De processer vi haft i samband med allt förändringsarbete, med workshoppar, seminarier och frukostmöten, har lett till större delaktighet. Jag tror att stressen blir mindre när man vet vad som pågår. Att människor blir oroade av omorganisationer är nog ingenting man helt kan komma ifrån men samtidigt måste vi vara medvetna om att den stressen ofta går ner när den nya organisationen satt sig. Vid förra undersökningen var exempelvis stressnivån hög vid Humanistiska fakulteten men nu, efter deras omorganisation, är den istället relativt låg.

På vilket sätt har bilden av universitetet förändrats, anser du?

– Medarbetarna upplever att Göteborgs universitet har blivit mer samhällsengagerat. Det har vi ju egentligen alltid varit men vi har blivit bättre på att lyfta fram vad vi gör. Vi har dessutom fler kontakter med både den privata och offentliga sektorn men också fler möten mellan olika verksamheter på GU. På vårminglet på Artisten noterade jag exempelvis att där fanns många medarbetare, som bland annat lockats dit av konserten, som aldrig tidigare varit på Artisten. Att detta också är en del av universitetet blev en aha-upplevelse för dem.

Enligt undersökningen har vi bra utbildning och forskning, men vi uppfattas inte som ett internationellt universitet. Vad ska vi göra åt det?

– Det stämmer att vi är sämre på internationalisering. Det finns en stor enighet om att detta är en fråga som måste lyftas i vår nya vision och långsiktiga strategi, Vision 2020. Men det är viktigt att vi inte tar för stora kliv framåt så att vi tappar i kvalitet. Vi måste exempelvis satsa mer på gästforskare, vilket också redan görs på många håll, till exempel vid Konstnärliga fakulteten och Handelshögskolan. Men i det sammanhanget är det också viktigt att ha ett bra mottagande. Hur bra forskning institutionen än kan erbjuda spelar ingen roll om inte forskaren känner sig välkommen. Så det gäller att

ha ett bra bemötande, ta bort praktiska hinder och hjälpa till så att människor finner sig tillrätta, exempelvis genom att hitta bostad. Alla medarbetare, både lärare, forskare och administrativ personal, måste också lära sig att möta människor från olika kulturer.

Endast cirka 25 procent uppger att de fått resultaten från barometern presenterade av sin chef. Vad anser du om det?

– Det är förstås inte bra. Arbetsmiljön är ju en del av varje chefs ansvar. Men det är också viktigt att tydliggöra vilken chef som har ansvar att följa upp resultaten. Hur man arbetar med resultaten måste ingå i chefsutbildningen och verksamhets-

Pam Fredman

FOTO: JULIA LANDGREN

ningar som gäller. Vi måste komma ihåg att vi är en del i ett system som är svårt att påverka på egen hand.

Synen på chefer verkar inte ha förändrats genom åren, förutom att fler får medarbetar- och utvecklingssamtal. Hur kommer

»Jag tror att cheferna idag är mer medvetna om vilken kompetens som behövs för att axla ansvaret.«

planen. Och det är oerhört viktigt att vidta åtgärder där det finns brister men det måste göras nära verksamheten.

46 procent uppger att de känner till universitetets strategiarbete Vision 2020. Är du nöjd med den siffran?

– Jag är ganska nöjd, men jag tror att vi hade fått ett bättre resultat om vi ställt frågan idag. Vi har uppskattat att cirka tusen personer har medverkat i olika seminarier och om varje person pratar med fem andra sprider sig ringarna på vattnet. GU:s medarbetare har visat ett väldigt stort engagemang för förändringsarbetet.

Många, både professorer och lektorer, tycker att kraven är för låga på studenterna. Det håller förresten studenterna själva med om. Vad ska vi göra åt det?

– Vi har ju ett ansvar gentemot studenterna att ge den utbildning vi utlovar, så detta är förstås inte bra. Men det finns många aspekter av den här frågan: Hur ser gymnasieskolan ut, vilken typ av kunskap har studenterna innan de kommer hit, vad är en bra utbildning, vad förväntar man sig? Inom många kulturer är man exempelvis inte van vid självständigt arbete, där är det föreläs-

det sig att det inte är bättre trots alla insatser och chefsutbildningar?

– Det här är en process som tar lång tid. Jag tror att chefsrollen blir tydligare i den nya organisationen. Jag är optimistisk och tror att cheferna ser på sitt uppdrag annorlunda idag och är mer medvetna om vilken kompetens som behövs för att axla ansvaret.

Universitetet har jobbat länge med jämställdhetsfrågor. Trots det upplever kvinnor att de inte har samma möjligheter som män, en skillnad som blir tydligare ju längre tid man arbetat som lektor eller professor. Varför går det så trögt?

– Om vi hade vetat varför hade vi gjort något åt det för länge sedan. Men vi har nu öppnat asken och sakta börjat undersöka vad som finns under locket. Det räcker inte att bara titta på siffror utan det handlar också om att förändra normer och värderingar. Det positiva är att så många är medvetna om problemen och verkligen tycker att detta är en viktig fråga. Det är aldrig bra med enkönade miljöer, så utmaningen är att få en balans överallt på universitetet.

ALLAN ERIKSSON & EVA LUNDGREN

HALLÅ DÄR!

Håkan Berg som blir ny personalchef från och med 1 juli

Varför sökte du jobbet som personalchef?

– Det kändes som en spännande utmaning att få tillämpa mina mångåriga erfarenheter inom och utom universitetet i ett övergripande perspektiv.

Vad har du för förväntningar på det nya jobbet?

– Att jag tillsammans med personalen ska kunna skapa det stöd verksamheterna behöver för att uppnå sina mål och att tydliggöra arbetsgivarrollen tvärs igenom organisationen.

Du har varit kanslichef på Handelshögskolan under ett par år. Vad tar du med dig från den tiden?

– Det har varit utvecklande år där jag har sett hur HR matchar ihop med verksamhetens krav och ekonomiska förutsättningar. Jag har även fått förmånen att vara med i utvecklingen av olika akademiska verksamheter och fått träffa engagerade anställda och studenter.

En tredjedel av GU:s personalstyrka saknar trygg anställning. Vad kan man göra åt det?

– Det är en svår avvägning. För de anställningar som ingår i en långsiktig karriär ska universitetet medverka till att skapa anställningstrygghet. Men vi har ju även anställningar som har sin grund i en utbildningssituation och där vinner karriären på att personen även får erfarenhet från andra arbetsgivare innan den landar i sin slutgiltiga placering.

Du har medverkat i arbetet med översynen av den administrativa organisationen. Vad är den stora vinsten med organisationsförändringen?

– Omorganisationen är en blandning av att fullfölja den decentralisering som påbörjades för många år sedan som innebär förstärkning av institutionernas mandat och en utvidgad styrning från den högsta ledningen som innebär uppföljning och kvalitetssäkring. När vi har landat bör institutionerna ha ett kraftfullt administrativt stöd nära sig, där

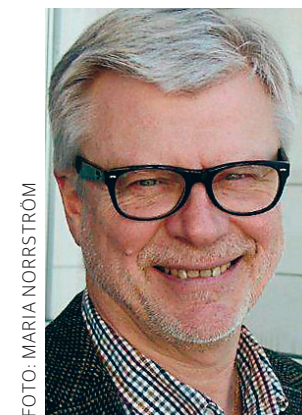

FOTO: MARIA NORRSTRÖM

behov och beslut ligger nära varandra. Det övergripande stödet från centrala förvaltningen handlar om expertkunskap och kvalitetssäkring.

Enligt den senaste arbetsmiljöbarometern är det många som oroar sig för ständiga organisationsförändringar. Hur ska man se till att skapa arbetsglädje i en tid av oro?

– Förändringar ger grogrund för osäkerhet. Vi måste bli bättre på att hantera detta. Upprepad information och klara besked är en metod men om den enskilde upplever sig kunna påverka sin egen situation ger det bättre förutsättningar för trygghet. För arbetsglädje spelar den närmaste chefen en stor roll. En trygg ledning skapar trygga medarbetare.

Vad är det som främst behöver utvecklas inom personalområdet vid GU?

– Jag har tre perspektiv: långsiktigt, kortsiktigt och "akut". Långsiktigt behöver vi en modern HR-funktion som är väl anpassad till de akademiska förutsättningarna. Kortsiktigt behöver vi integrera institutionernas HR-uppgifter med ett fullvärdigt centralt stöd och akut behöver vi få omorganisationens intentioner implementerade i institutionernas vardagliga arbete.

ALLAN ERIKSSON

Brännpunkt Europa

Vad sägs om en lunchbaguette kryddad med en föreläsning av en rykande aktuell person?

Det är vad studenterna på Europaprogrammet bjudit på under våren. Först ut var årets svensk, Christopher Kullenberg.

HÖRSALEN DRAGONEN var nästan fullsatt när vetenskapsteoretikern Christopher Kullenberg i början av maj föreläste om de dramatiska dagarna i januari förra året då Internet i Egypten plötsligt stängdes av. I nätverket Telecomix satt ett antal aktivister och försökte lista ut hur de trots allt skulle kunna få kontakt.

– Lösningen blev att leta upp ett antal gamla modem som kopplades till telenätet och sedan fäxa telefonnummer till ett femtiotal personer i Egypten. Trots att nätet låg nere kunde information om protesterna på Tahrirtorget på så sätt nå ut.

Föreläsningen var den första i serien Brännpunkt Europa som sex andraårsstudenter på

Europaprogrammet startat. Denna gång låg fokus på den arabiska våren. Men till hösten blir det ett nytt tema, lovar Hanna Svensson, Christina Östebo och Sandra Torpheimer.

– Vi valde att sprida information via Facebook eftersom vi vill nå alla möjliga intresserade, inte bara studenter på vår institution, förklarar Hanna Svensson. Även om vi tror att vi i första hand lockar personer vid Göteborgs universitet är vem som helst välkommen. Vi har också ett mejlkonto för seminarieserien för dem som vill kontakta oss.

DET FINNS EN TANKE bakom att lägga seminarierna just på lunchtid.

– De flesta studenter har ju ont om tid men äta lunch måste man ju, förklarar Christina Östebo. Att slinka in på ett seminarium och samtidigt få en baguette är därför ett smidigt sätt att nå också dem som har fullt upp.

Handledare åt studenterna

har universitetslektor Urban Strandberg varit.

– Utbildningsansvariga på Centrum för Europastudier tog initiativet, i samverkan med forskare på CERGU medan själva arbetet utförts av Europaprogramstudenter – mer komplett än så kan en miljö knappast bli!

FÖRELÄSNINGSSERIEN kommer att fortsätta, även när de studenter som nu är engagerade är klara med sin utbildning. Det tror i alla fall Sandra Torpheimer.

– Nästa termin hoppas vi engagera också förstaårsstudenter, på så sätt kan Brännpunkt Europa utvecklas vidare. Det har varit jobbigare än jag först trodde att arrangera det här, men också väldigt roligt och lärorikt.

Vill du veta mer? Gå in på: www.facebook.com/BrannpunktEuropa.

FOTO: JOHAN WINGBORG

Sandra Torpheimer, Christina Östebo och Hanna Svensson.

Elisabeth Ahlberg, Birger Simonson och Ingrid Elam

Tre nya dekaner

Den 1 juli tar de plats i ledningen för Göteborgs universitet – en historiker, en kemist och en litteraturvetare.

Elisabet Ahlberg har varit prefekt vid institutionen för kemi, suttit i universitetets styrelse samt nu senast i styrgruppen för universitetets omorganisation. Hon ser fram emot rollen som dekan för Naturvetenskapliga fakulteten som delvis får nya uppgifter.

– Jag tror att omorganisationen kommer att bli mycket bra men man måste låta implementeringen ta tid. Det är viktigt att se till att varje nivå, den gemensamma, fakultetsnivån samt institutionerna, får just de uppgifter och de resurser de behöver. Fakultetens uppdrag blir mer strategiskt och uppföljande, med ansvar att underlätta det dagliga arbetet på institutionerna.

En viktig fråga för Naturvetenskapliga fakulteten är samarbetet med Chalmers, en annan att skapa bättre jämställdhet.

– Jag är väldigt positiv till Chalmers. Samarbete som fungerar väl, som vid matematikinstitutionen, finns det ingen anledning att ändra på, annat kanske behöver ses över. När det gäller jämställdhet är den största utmaningen att ändra attityder. Självklart ska alla medarbetare känna sig väl behandlade.

Ett annat problem är bristen på studenter.

– Det är ett internationellt bekymmer att så få ungdomar intresserar sig för naturvetenskap. Det gäller att samarbete med skolorna kring det här.

Birger Simonson hade hunnit med ledningsuppdrag inom två fakulteter, den humanistiska och den utbildningsvetenskapliga, innan institutionen för arbetsvetenskap slogs ihop med sociologi. Det gjorde att han hamnade på Samhällsvetenskapliga fakulteten, som han nu blir dekan för.

– Jag har alltså en lite annorlunda bakgrund vilket jag tror kan vara bra, men det återstår att se. Hösten kommer förstås att ägnas åt implementering av den nya organisationen. Det är jättebra att institutionerna blir mer självbestämmande, men så var det faktiskt när jag var prefekt för arbetsvetenskap också.

Kvalitets- och strategifrågor kommer att vara i fokus för fakulteten. Men Birger Simonson tycker också att det är viktigt att fortsätta arbetet på att vara i topp när det gäller verksamheter ute i samhället.

– Det är inte särskilt svårt att få medierna intresserade av samhällsvetenskap, våra frågor engagerar. Problemet är att debatter, populärvetenskap och liknande tar tid, och det är en stor bristvara för våra lärare.

Den tredje dekanen är Ingrid Elam, litteraturvetare, kritiker och författare. Hon lämnar sin tjänst som vicerector vid Malmö högskola för att bli chef över Konstnärliga fakulteten.

NY VICERECTOR

Vill gå över gränserna

Hon har fått ansvaret för det största och tyngsta området. Som ny vicerector för utbildning vill Mette Sandoff se fler gränsöverskridande utbildningar. – Vi har en fantastisk bredd och den ska vi ta vara på, säger hon.

FRÅN DEN TJUSIGA Malmstensvåningen högst upp i Handelshögskolan har Mette Sandoff en imponerande utsikt från de stora glasfönstren. Fiskmåsarerna skrär högt utanför, men fönstret hålls öppet för att ge lite svalka i den tidiga högsommarvärmen. Vi slår oss ner i de mjuka, höga skinnfåtöljerna.

Hon har bara några veckor kvar innan hon tar plats i Vasaparken. Men beslutet att tacka ja till jobbet var inte självklart utan hon ältade frågan i flera veckor.

– Jag behövde fundera igenom det noga, vilket är nödvändigt innan man tar på sig ett stort ledningsuppdrag. Jag var helt oförberedd när jag fick frågan. Ärligt talat kände jag inget behov av att byta jobb. Jag trivs väldigt bra där jag är idag. Vi har en fantastisk bra ledningsgrupp och har gjort väldigt mycket under de senaste åren. Men jag blev naturligtvis hedrad. Dels är det en utmaning för mig, varje ny erfarenhet är en lärdom och man får inte bara hålla fast vid det man har. Dels får jag nu chansen att påverka GU som helhet. Det känns också viktigt att jag kan föra med mig erfarenheter och kompetens från Handelshögskolan, det var länge sedan vi hade en plats i den högsta ledningen.

DIREKT EFTER gymnasiet började Mette Sandoff läsa den nystartade hotell- och restaurangekonomutbildningen i Göteborg. Egentligen hade det

varit enklare för henne att välja Handelshögskolan i Stockholm, eftersom släkten bodde där, men det var för redigt, tycker hon.

– Jag ville göra något nytt. Den nya utbildningen lät lite spännande och annorlunda. Det var ett program med goda resurser och jag har alltid varit intresserad av service, människor och möten.

Efteråt jobbade hon ett halvår på ett femstjärnigt hotell i Schweiz. Ungefär samtidigt vann hon pris för bästa uppsats kring ledarskap, som delades ut av Storhotellgruppen. På studs blev hon erbjuden två, tre traineeutbildningar, men valde till slut den som också innebar ett fast jobb, på Best Westernkedjan.

– Det var i början av 90-talet, mitt i lågkonjunkturen, det var riktigt tufft. Då hade jag börjat intressera mig för ledarskapsfrågor och jag arbetade fram ett arbetsfrämjande program och fick ett stort anslag. Branschen präglades då, men även i viss utsträckning idag, av hög personalomsättning, sjukskrivningar och monotona jobb.

HON LADE UPP ett program för hur man skulle kunna jobba med arbetsrotation. När hon väl skulle omsätta det hon hade lärt sig i praktiken kom den krassa verkligheten i kapp.

– I näringslivet är det så mycket fokus på kunden och försäljning att man tappar perspektivet på personalen, som är den viktigaste resursen, menar Mette Sandoff som bestämde sig för att hon ville arbeta mer långsiktigt för att förändra i grunden.

Så hösten 1992 började hon forskarutbildningen i företags ekonomi med inriktning mot management- och personalfrågor. Hon kände att hon hade hamnat rätt.

- PERSONAL- OCH ledarskapsfrågor inom hotellbranschen var ett tacksamt ämne eftersom det var så utforskat. Hotellverksamheten är kunskap om människor, men det är förvånande att det har tagit så lång tid för branschen att våga agera utifrån det.

Mette Sandoff har stor erfarenhet av undervisning. Men sedan början av 2000-talet har hon haft olika ledningsuppdrag: gruppleddare, studierektor, ställföreträdande prefekt, prefekt och de senaste åren vicedekan på Handelshögskolan med ett särskilt ansvar för utbildningsfrågor. Under arbetet med BLUE 11 utvärderade hon konstnärliga utbildningar vilket gav henne helt nya insikter om möjligheten till ämnesövergripande utbildningar både i syfte att göra dem mer intressanta och relevanta ur ett användarperspektiv.

Som vicerector för utbildning blir du ordförande i den nya utbildningsnämnden, men vilket mandat får du egentligen?

– Det är för tidigt att svara på. Än så länge vet vi ju hur arbets- och delegationsordningen ser ut, men som i alla översiktliga beskrivningar är det fluffigt. Vad innebär det att ha övergripande ansvar för utbildning? Det är ett beredande organ, och rektor kommer att delegera en del frågor dit så i den meningen får nämnden en tyngd. Men eftersom alla utbildningsplaner ska tröskas genom nämnden, så får det inte bli för mycket byråkrati. Min förhoppning är att vi ska kunna ha kreativa diskussioner och gemensamt enas om saker och ting. Min uppgift är att se till att diskussionerna kommer på plats och se till att vi genomför det som vi bestämmer oss för.

Vi borde utnyttja universitetets bredd bättre och exempelvis mixa utbildningar, anser Mette Sandoff, ny vicerektor med ansvar för grundutbildningsfrågor.

Men finns det något särskilt som du skulle vilja förändra?

– Det finns många angelägna frågor, bland annat hållbarhet, som måste bli tydligare i många utbildningar. Jag skulle också vilja arbeta för att överbrygga gränser mellan fakulteter och olika utbildningsområden. Vi har mycket att vinna på att få ökade inslag från olika områden, mixa olika utbildningar. Vi är ett stort universitet och det ska vi nyttja. Så det handlar om att skapa strukturer för det, exempelvis genom att ha ett enhetligare upplägg för valbara kurser inom program, så att man enkelt kan välja en kurs på en annan fakultet. Vi får inte vara för renodlade i våra discipliner, utan våga ta in andra utbildningar och perspektiv. Byråkratiska hinder får inte ställa till med problem.

En annan aktuell fråga är hur vi ska göra våra utbildningar ännu mer internationella.

– Vi behöver definiera vad som menas med internationisering. Är det att våra studenter åker ut, att vi tar emot studenter från andra länder eller att vi har ett internationellt kunskapsinne-

»Vi får inte för renodlade i våra discipliner utan våga ta in andra utbildningar och perspektiv.«

håll? Det handlar om ökat utbyte men också om att ha fler internationella inslag i våra utbildningar. Vi behöver också bli mer medvetna om kulturella krockar när studenter kommer hit eller reser ut, det ser olika ut i olika länder. Det måste vi förbereda studenterna på, inte bara för utlandsvistelsen under studietiden utan även för framtida internationella uppdrag. Men även på lärarsidan finns det mycket kvar att göra. Trägen vinner. Jobbar man mycket med internationisering lönar det sig i längden.

Ditt eget ämne, företagsekonomi, fick på flera punkter ganska allvarlig kritik av Högskoleverket. Hur ser du på det?

– Man ska förstås ta alla dessa utvärderingar på största allvar och se dem som varningsklockor. Självklart ska man åtgärda bris-

ter men samtidigt får man göra egna bedömningar och se vad som har gjorts och vad som görs. Högskoleverkets granskningar är ett väldigt ensidigt sätt att mäta kvalitet på, en ögonblicksbild som inte ger en helt rättvisande bild. Inom många områden som fick betyget bristande kvalitet bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete, men det syns inte. Det gäller att ta kritiken på rätt sätt. Man glömmer lätt bort att många jobbar väldigt hårt och engagerat. Det är ett ledningsansvar att sätta kritiken i rätt ljus, så att det inte blir en dom för den enskilde läraren och forskaren. Då dödar man den kreativitet som är grunden för akademiskt arbete.

Finns det en utvärderingströtthet?

– Det gör det verkligen. Vi lever i en tid där vi utsätts för allt fler utvärderingar, granskningar och ackrediteringar. Dessvärre är

METTE SANDOFF

ÅLDER: 43 år

AKTUELL SOM: Ny vicerektor för grundutbildningsfrågor.

BAKGRUND: Docent i företagsekonomi, olika ledningsuppdrag sedan 2000 (kompetensgruppleddare, studierektor, stf. prefekt, prefekt och vicedekanus).

FAMILJ: Min man Anders och våra tre barn Carl 9 år, Johan 7 år och Sophie 4 år.

BOR: Örgryte.

LÄSER JUST NU: *Tillrättalägganden* av Jonathan Franzen.

INTRESSEN: Familj och vänner, tennis, löpning, telemarkskidåkning, kajaking, skönlitteratur.

ONAD TALANG: Talang är ett stort ord... men jag är en uthållig och tämligen god telemarkåkare i alpin offpist-terräng.

MOTTO: Inget glapp mellan retorik och praktik, det vill säga omsätta ord i handling.

det något som vi måste acceptera. Vill vi bli internationella ställs krav på någon form av kvalitetsstämpel, vilket i sin tur leder till ett standardiserat upplägg. Ingen vill ha utbyte med någon som är undermålig. Vi får försöka lära oss hantera utvärderingar, hitta bra processer som gör att de inte blir för tungrodda. Samtidigt ska vi inte underskatta lärprocessen i utvärderingsarbetet.

Enligt arbetsmiljöbarometern tycker en majoritet av våra lektorer och professorer att kraven på studenterna är för låga.

– Det är märkligt att man inte gör något åt det om man har den insikten. Men även studenterna framhåller samma sak. Givetvis ska det vara heltidsstudier. Vi skulle kunna fylla studierna med mer innehåll, tidsmässigt, men det behöver inte betyda mer lärartid, utan vi kan bli bättre på att aktivera studenterna. Men problemet är komplext och hänger ihop med den ersättning vi får från statsmakterna. Vi kan inte förvänta oss att lärarna ska undervisa gratis.

ALLAN ERIKSSON

Annonskampanj döms ut

Inför högskolevalet i april köpte GU annonsplats i två kommersiella studentbilagor för totalt 227 000 kronor. Möjligheten att påverka presumtiva studenter på detta sätt är små. Så varför satsas det tid och pengar på sådan marknadsföring?

DET ENKLA SVARET ÄR: för att alla andra gör det. Och kanske för att det är svårt att stå emot. Samtalen från annonsförsäljare är så många och frenetiska att somliga på GU tydligen slutat svara i telefon när ett misstänkt o8-nummer dyker upp i displayen. Det som säljs med mördande reklam är annonsplatser, ofta placerade bland "redaktionella" artiklar som knyter an till annonserna. Låtsasjournalistik brukar det kallas – artiklarnas enda uppgift är att sälja budskapet i annonserna och förväxlingen mellan dessa är temabilagornas raison d'être.

I april producerade Smart media två studentbilagor, en som följde med Svenska

»Hur kul är det egentligen?
Man gör det för att alla andra gör det.«

EVA OSSIANSSON

Dagbladet och en som gick i Göteborgs-Posten. I princip alla lärosäten fanns med – Chalmers hade till exempel en annons i GP-bilagan om "framtidens kärnkraftsingenjörer" som utbildas på skolan. Intill låg en artikel vars ingress lovar: "Efter flera decenniers kräftgång har kärnkraftsindustrin fått ett nytt uppsving."

GENOM STUDENTAVDELNINGEN köpte GU ett helt uppslag i båda bilagorna för 120 000 kronor respektive 107 000

”

Eva Ossiansson

kronor. Kopplingen till det redaktionella materialet var inte lika frapperande som i Chalmers exemplet, men i GP-bilagan byggde till exempel en artikel om studentstaden Göteborg på en intervju med en student som kändes igen från GU:s annons.

För det första, hur påverkas ett lärosätes trovärdighet av att förekomma i sådana här sammanhang? Förmodligen inte alls, menar Magnus Fredriksson, lektor vid JMG.

– Det finns en massa myter kring att folk skulle reagera negativt på förtäckt reklam, men inte på rena annonser i bilagorna. Det gör man inte. Det är snarare journalistikens, och inte annonsörens, trovärdighet som kan påverkas.

En mer relevant fråga handlar om temabilagan som informationskanal. Är det överhuvudtaget rätt forum för att nå presumtiva studenter? Magnus Fredriksson är tveksam.

– Morgontidningar läses i ganska liten utsträckning av ungdomar, men det kan

vara legitimt om man riktar sig till andra grupper, till exempel föräldrar.

Föräldrarna möjligtvis, säger också Eva Ossiansson, varumärkesdoktor och forskare vid Centrum för konsumtionsvetenskap. Annars är hon kritisk.

– Hur kul är det egentligen? Man gör det för att alla andra gör det. Man borde sticka ut på ett annat sätt och framför allt skapa en delaktighet, men rädslor sätter stopp för det, säger hon.

TRYGGHETSASPEKTEN är central, menar också Magnus Fredriksson. Information skapas ofta utifrån att man vill ha ryggen fri, inte utifrån gruppen man ska kommunicera med.

– Det kanske inte är så kul att sitta på en middag som GU-representant och få frågan: ”Varför är inte ni med i bilagan?”

Ur den aspekten är det kanske ändå rätt att profilera sig i en temabilaga; gör man annorlunda kanske man förlorar i trovärdighet i universitetsvärlden?

– Kommunikation är ändå förhållandevis billigt. Ett par hundratusen är inga pengar i sammanhanget, säger Magnus Fredriksson.

Men 12,2 miljoner, GU:s totala kostnad för annonsering, reklam, PR och utställningar förra året, är ändå rätt mycket, menar Eva Ossiansson. Hon är ganska säker på att mycket av de pengarna skulle kunna utnyttjas bättre.

– Allvarligt talat, GU:s marknadsföringskampanjer suger. De är tråkiga och beiga. Berör inte de målgrupper man vill nå.

SOM STORT universitet med gott renommé är GU invaggad i en informationsdvala som fortfarande präglas av att man inte behöver marknadsföra sig på allvar.

– Många av de yngre högskolorna är duktiga på att nischa sig och synas. Det är svårare för ett stort och brett universitet att göra det, men idag räcker det inte att bara vara självgod och leva på gamla lagrar. Det är synas eller kvävas som gäller och framför allt få varumärkesambassadörer att sprida budskapet, säger Eva Ossiansson.

ATT DET FORTFARANDE heter informationsavdelningar på GU, tycker hon säger en del. Själv skulle hon gärna se en central marknadsavdelning som ägnade sig åt PR, varumärkesbyggande och marknadsföring.

– Varför inte använda sig av den kunskap som finns på GU och bygga upp en professionell organisation kring det här? Man måste göra genomtänkta marknadsplaner, ta ett helhetsgrepp och fråga sig: ”Var vill vi synas, vad vill vi uppnå?” Det handlar om att påverka och övertyga unga människor.

Och hur gör man det bäst?

– På olika sätt genom word of mouth. Låt studenter göra en film och lägg ut den på YouTube. Använd våra främsta varumärkesambassadörer, alumnerna, i olika sammanhang. De är stolta när de tänker tillbaka på sitt gamla lärosäte. Se till att få ut intressanta reportage som till exempel lyfter fram vilket arbete utbildningen ger. Jag tror överlag att man måste satsa på olika massmediala produkter för att sprida budskapet, säger Eva Ossiansson.

“VI SKULLE INTE VARA MED”

Helsidesannonsen som sådan fungerade, men forumet var fel. Läsvärdesundersökningen visade vad man redan misstänkte – temabilagor är ingen bra kanal för att nå blivande studenter.

SYFTET VAR ATT påminna om att det var dags att söka och lotsa blivande GU-studenter vidare till nätet. I förra årets temabilaga som följde med Göteborgs-Posten fanns GU-representat med närmare tjugo spridda annonser från olika fakulteter. Total kostnad: 317 532 kronor. Ineffektivt och dyrt, tyckte man på studentrekryteringsenheten och bildade en arbetsgrupp med fakultetsinformatorer och formgivare för att samverka kring årets annonskampanj. Det hade visserligen aldrig gjorts några läsvärdesundersökningar tidigare, ändå var man tveksam till temabilagor.

– Vi skulle inte vara med, sade vi i höstas, men förstod att det skulle vara svårt att få gehör för det hos fakulteterna, säger Lena Kolvik, enhetschef på studentrekryteringsenheten.

DET BLEV EN samordnad satsning på ett enda GU-uppslag, med en huvudannons plus sju fakultetsannonser med tydliga webbadresser, till ett pris av 120 000 kronor.

Och det skulle följas upp.

Dagen efter att bilagan kom ut i april gjordes en läsvärdesundersökning och på studentrekryteringsenheten samlades två fokusgrupper – en med befintliga studenter och en med presumtiva.

– I läsvärdesundersökningen fick annonsen ett ganska bra genomslag bland dem som hade sett den, men det var bara 12 procent som hade gjort det. Den syntes dåligt i just den kanalen.

Och vad sade fokusgrupperna? Mest intressant var kanske att de befintliga studenterna förväntade sig att GU, alltså universitetet de satsat på, skulle vara med i den här typen av bilagor, medan de presumtiva inte alls gjorde den kopplingen.

– De blivande studenterna var också tydliga med att vi måste vända oss direkt till dem. Utbildningsval var till exempel inget de diskuterade med sina föräldrar, säger Lena Kolvik.

Så var när man studenter bäst? På digitala medier: gu.se, antagning.se, Facebook, YouTube, bloggar. Båda fokusgrupperna tyckte likadant.

– Man vill också bli påmind om högskolevalet. Gärna vykort hem, men inte utbildningskatalog.

TRAFIKREKLAM i kombination med Metro är ett annat bra alternativ, menade fokusgrupperna. Tillsammans med fakulteterna köpte studentrekryteringsenheten just också en helsidesannons i tidningen för 38 000 kronor i samband med högskolevalet. Det kanske man också gör nästa år, men någon annons i en temabilaga blir det knappast.

– Nu har vi det svart på vitt. Temabilagor är ingen bra kanal. Och nu när vi vet, är det förstas bra att vi har börjat samverka med fakulteterna kring annonsering. Det vill vi fortsätta utveckla, säger Lena Kolvik.

LARS NICKLASON

Besök av Tomas Tranströmer

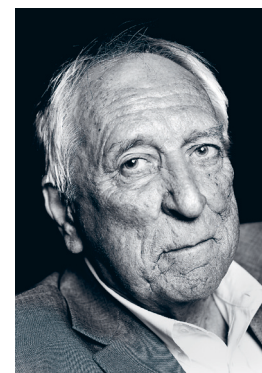

FOTO: JOHAN WINGBORG

► **”Inne i den** väldiga romanska kyrkan trängdes turisterna i halvmörkret. Valv gapade bakom valv och ingen överblick...” Så börjar en av Tomas Tranströmers mest kända dikter. I slutet av maj gästade han Göteborgs universitet. Besöket var resultatet av ett samarbete mellan Humanistiska och Konstnärliga fakulteter-

na, och innebar, förutom högläsning av Lena Endre, även framträdanden av studenter vid Högskolan för scen och musik. Dessutom bjöds på flera samtal, bland annat mellan den nya konstnärliga dekanen Ingrid Elam och översättaren och nya hedersdoktorn Madeleine Gustafsson.

Direkt från Almedalen

► **www.gu.se/almedalen** – här hittar du rektors blogg från Almedalsveckan och blogg- och twitterflöden från GU-forskare samlat på ett ställe. Här finns också allmän information om universitetets aktiviteter i Visby under politikerveckan 1-8 juli.

Har du en bra idé?

► **Alla studenter** och forskare vid Göteborgs universitet som har en forskningsbaserad idé är välkomna att vända sig till Forsknings- och innovationsservice eller GU Holding. Det kan senare leda till att du får finansiering på mellan 50 000-200 000 kronor per idé.

Det är GU Holding som fått uppdraget av Vinnova att genomföra det nationella verifieringsprogramets första delsteg för idéer från forskare vid Göteborgs universitet. Ta kontakt med affärsutvecklare Andreas Albertsson på GU Holding: andreas.albertsson@holding.gu.se, eller innovationsrådgivare Niklas Fernqvist: niklas.fernqvist@gu.se.

Den önskvärda framtiden

► **Carl Bennet**, styrelseordförande för Göteborgs universitet, i en paneldebatt om framtidens kunskapssamhälle. Han framhöll att det krävs satsningar på forskning för att Sverige ska kunna befästa sin position som kunskapsnation. Högskoleverkets stora informatörskonferens hölls den 30 maj-1 juni 2012 vid Göteborgs universitet.

FOTO: JOHAN WINGBORG

Carl Bennet på HSV konferens

Utforskar gränslandet

– Tjusningen med tvärvetenskap är att inte genast förstå allt. För där, i gränsområdet där ingen tidigare varit, kan man hitta något verkligt intressant.

Så säger Mattias Goksör. Han forskar inom singelcellanalys i ett samarbete som är närmast unikt i världen.

EN LASERSTRÅLE leds in i ett mikroskop och skapar på så sätt en optisk pincett. Med hjälp av denna kan enskilda celler från exempelvis ett blodprov fångas in, hållas fast och manipuleras. Genom att utnyttja pincetten i kombination med ett mikrofluidiksystem kan miljön runt cellen sekundsnabbt förändras. Mikrofluidiksystem? Det handlar alltså om tunna kanaler, en tiondel så tjocka som ett hårstrå, där celler och olika lösningar flödar fram på ett kontrollerat sätt. Cellens reaktioner på tillförsel eller borttagande av olika ämnen avbildas via mikroskopet och analyseras.

– Vi samarbetar med nästan alla institutioner på Naturvetenskapliga fakulteten, samt med forskare vid Sahlgrenska akademien, förklarar Mattias Goksör, universitetslektor i fysik. Medicinerna och biologerna vill ha svar på frågor som kan ha med åldrande, diabetes, cancer, njursjukdomar eller andra tillstånd att göra. Vi utvecklar tekniker som förhoppningsvis kan hjälpa till att besvara frågorna. Teknikernas olika möjligheter ger upphov till nya frågor som leder till ytterligare teknikutveckling i ett tätt samarbete.

SJÄLVA LASERTEKNIKEN är inte ny, optisk pincett har använts i ett trettiotal år. Cellanalyser har förstås också gjorts under lång tid.

Det unika är att kombinera optisk manipulation och små mikrofluidiksystem med biologiska och medicinska experiment där enskilda celler studeras.

Att det kan finnas en poäng med att analysera celler en och en kan tyckas underligt. Alla celler från en och samma koloni är väl genetiskt likadana?

– Jovisst, men det kan ändå finnas skill-

nader som har betydelse exempelvis när det gäller reaktioner på läkemedel. Förr, när det bara gick att studera stora populationer med miljontals celler, fick man fram ett medelvärde över cellernas beteende. Men om halva populationen visar resultatet 1 och den andra halvan 0, får man ju medelvärdet 0,5, som inte stämmer för någon cell. Därför kan det vara viktigt att lyfta fram heterogeniteten, exakt hur varje enskild cell reagerar. Individuella variationer kan exempelvis förklara varför vissa bakterier överlever en antibiotikabehandling, trots att bakterierna inte blivit resistenta.

JUST DEN DAG jag hälsar på i Mattias Goksörs arbetsrum har han precis kommit hem från universitetet i Stellenbosch, Sydafrika, där en av hans doktorander tillbringat våren. Han är lite stressad eftersom hans nystartade företag, där man undersöker cirkulerande cancerceller genom just singelcellanalys, denna dag presenteras på en mäsas i München. Hans telefon ringer gång på gång från intresserade besökare. Företaget har dessutom fått finansiering från ett par riskkapitalister vilket innebär att 75 procent av budgeten på 10 miljoner euro är klar redan under första verksamhetsåret.

– Jag är född och uppvuxen i Jönköping och började först läsa miljökemi. Men efter bara ett år bytte jag till fysik i Göteborg och fick dessutom jobb som teleskopoperatör på Onsala rymdobservatorium. Att gå på föreläsningar på dagarna och jobba på kvällarna i en fantastisk miljö med en massa inspirerande forskare runt omkring var helt perfekt för mig. Så min ursprungliga plan var nog att doktorera i astronomi.

Goda förebilder är viktiga för unga människors utveckling, menar Mattias Goksör.

- SJÄLV HAR JAG HAFT tre personer som särskilt hjälpt mig vidare. Dels mina lärare i fysik på högskolan och gymnasiet. Dels Dag Hanstorp på GU som föreslog att jag skulle göra ett examensarbete inom ett område som jag egentligen inte alls tänkt

Med hjälp av en optisk pincett i ett mikroskop kan enskilda celler fångas in.

»Man måste ha humor, både inom forskning och utbildning.«

”

på: cell- och molekylärbiologi. Tillsammans med Thomas Nyström sydde han sedan ihop ett tvärvetenskapligt doktorandprojekt om optisk manipulation av bakterier.

Den entusiasm han möttes av försöker han nu föra över till sina doktorander.

– Att söka sina egna vägar är något alla

vågar släppa kontrollen lite grand kan vi stimulera en mer självständig utveckling och på så sätt få fram bättre idéer. Det kan innebära att doktoranderna måste läsa in sig på ett nytt fält med en helt annan terminologi, andra metoder och ett oväntat sätt att hantera resultat på. Och visst kan

forskarstuderande borde uppmuntras till. Inom humaniora är det självklart att formulera sina problem själv. Så är det inte nödvändigtvis inom naturvetenskap. Men om vi

det leda till frustrerande missuppfattningar. Men tjusningen med tvärvetenskap är just att inte genast förstå allt.

Handledarens uppgift är främst att vara samordnare och bollplank samt att tillföra ett glatt humör, menar Mattias Goksör, som de senaste åren också föreläst på universitetets handledarkurs.

– Man måste ha humor, både inom forskning och utbildning.

MEN STUDENTERNA måste också vara väl förberedda. För två år sedan skrev Mattias Goksör, tillsammans med ett antal kollegor, ett debattinlägg i Ny Teknik om behovet av naturvetenskap och matematik på gymnasiet. ▶

– Det satsas för lite på skolan i Sverige, särskilt i relation till de mål regeringen satt upp. En sommar föreläste jag på MIT och mitt intryck är att amerikanska studenter överlag är mer motiverade och bättre förberedda än svenska.

VAD BEHÖVER NI för att göra ett bra jobb? borde vara den fråga regeringen ställer till lärarna för att först sedan besluta hur skolan ska utformas.

– På ett liknande sätt borde vår rektor i samband med GU:s omorganisation ha vänt sig till institutionerna och frågat: Vad kan jag göra för er för att ni ska kunna arbeta på bästa sätt? Som det är nu verkar administrationen vara viktigast och endast en fjärdedel av studentpengen går till den faktiska undervisningen. Resten äts upp av allt möjligt annat, vilket innebär att vi tvingas dra ner så mycket på kursstillfällena att vi knappt ser studenterna längre. Det ser jag som det största hotet mot söktrycket på fysikprogrammet.

Den 1 juli blir Mattias Goksör ny prefekt på institutionen för fysik. Då kanske han kan åtgärda en del av dessa problem?

– Jag tror kanske att mina möjligheter att påverka uppåt i organisationen är begränsade, men jag ska göra mitt bästa. Jag är verkligen stolt över min institution som kom väldigt väl ut i forskningsutvärderingen RED 10. Söktrycket för naturvetenskapliga utbildningar har sedan många år tillbaka gått ner, men just fysik verkar stadigt ligga på samma nivå. Kompetensen här är oerhört hög, personalen gör ett fantastiskt jobb trots akuta besparingar.

ATT GÅ ÖVER gränser och få en kick av att lära sig nya saker är något Mattias Goksör har ett enormt behov av, inte bara på jobbet. När han gick forskarutbildningen i fysik passade han exempelvis på att även ta en magisterexamen i företagsekonomi vid Handelshögskolan med inriktning mot organisation och ledarskap. Och han har intresserat följt hustrun Emmas forskningsprojekt om vad barn bör äta för att slippa allergi.

– Fisk. Det finns belägg för att barn som äter fisk redan när de är riktigt små mer sällan drabbas av astma.

Men lusten att ständigt få nya aha-upplevelser innebär också att han byter fritidsintresse ungefär vart fjärde år. Hundar

»Att söka sina egna vägar är något alla forskarstuderande borde uppmuntras till.«

”

var exempelvis något han under många år ägnade sig intensivt åt.

– Det var efter att jag på nära håll sett försvaret träna hundar som jag blev intresserad. Så jag skaffade mig en utbildning och ägnade sedan flera år åt hundträning tillsammans med polis, militär och räddningstjänst. I min ungdom passade jag också på att resa till USA för att träna med amerikanska K9.

HAN HAR OCKSÅ ägnat sig åt skärmflygning och fotografering.

– Hockey är ett annat stort intresse. Det finns visst ett lokalt lag här i Göteborg, men för mig är det HV71 som gäller. Också sönerna är präglade att gilla samma lag: när någon viktig match går på tv får de popcorn och sitter uppe tills de somnar i mitt knä.

När Mattias Goksör flyttade med sin familj till en villa i Mölnlycke ägnade han tre somrar åt att bygga en pool med tillhörande soldäck.

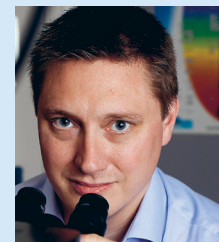
– Det lärde jag mig väldigt mycket på. Men när jag väl kan någonting vill jag gärna lära mig nya saker.

Så vad ska Mattias Goksör då hitta på i sommar?

– Egentligen hade jag planerat att bygga en carport, men nu kommer jag nog istället att försöka sätta mig in i det nya jobbet som prefekt. Självklart tänker jag ägna mig åt familjen men hoppas också få tid åt böcker. Jag brukar gå metodiskt tillväga och ägna sommaren åt att läsa allt av en och samma författare på en gång. Fast senast läste jag ut *Metro 2033*, en sciencefictionroman som utspelar sig i Moskvas tunnelbana.

OCH SÅ SKA HAN ta itu med sitt saltvattenakvarium.

– Att ha ett rev-akvarium är perfekt för en forskare som gillar experiment. Tillsammans med Ted Bergström på BioTed Marine i Kungälv försöker jag ta fram en euphylliakorall som ändrar färg när kalciumnivån sjunker under en kritisk gräns. En sådan korall skulle säkert göra många rev-akvarister glada – för mycket tid går åt till att hålla koll på olika vattenvärden så att fiskar och koraller mår bra.

MATTIAS GOKSÖR

YRKE: Universitetslektor i fysik.

AKTUELL: Ny prefekt för institutionen för fysik.

FAMILJ: Hustrun Emma, barnläkare och astma- och allergiforskare, två söner, 8 och 3 år, en labrador, en ragdollkatt.

FÖREBILDER: Högstadieläraren Jon Trojefors, gymnasieläraren Olle Östklint, GU-forskaren Dag Hanstorp, GU-pedagogen Claes Alexandersson som ger fantastiska handledarutbildningar.

FAVORITFÖRFATTARE: David McCullough, som bland annat skrivit om Harry S. Truman och John Adams.

LÄSER JUST NU: Uppföljaren *Metro 2034* av Dmitrij Gluchovskij samt *Tredje delen av IQ84* av Haruki Murakami. Nästa bok på tur är *En biografi om forskningsluffaren Rolf Blomberg* av Walter Repo.

FAVORITMUSIK: Som gammal syntare måste jag säga Depeche Mode.

SENASTE FILM: *Nalle Puh på nya äventyr i sjumilaskogen*.

MOTTO: "Dessa är mina principer. Gillar du inte dem ... så har jag andra". (Groucho Marx)

BLIR GLAD ÖVER: Att få diskutera forskning och vetenskap med mina studenter och doktorander.

BLIR IRRITERAD ÖVER: Jag försökeratt inte irritera mig över typiska "i-lands problem" längre. Däremot står orättvisor högt på listan.

KÄRLEKSTÖRST och vägföreningar

FOTO: ANNA-LENA LUNDOVIST

- **SERVITUTET** respekteras inte längre, konstaterar två grannkvinnor i det musikaliska lustspelet där män gör alla kvinnoroller och en kvinna, Katarina Karlsson, spelar Lars-Inge Olsson. Han är en självgod bonde som struntar i allemansrätten och Naturvårdsverket, bara han kan tjäna pengar. Han bryr sig heller inte om de kvinnor som han, nästan, lyckas förföra.

Det är också Katarina Karlsson som skrivit pjäsen, inspirerad av sin egen doktorsavhandling, *Think'st thou to seduce me then?* som handlar om hur manliga skådespelare under renässansen spelade kvinnliga roller. Pjäsen spelades på teater Aftonstjärnan i april samt i Stenhammarsalen under HBTQ-festivalen.

Medverkade gjorde Jonas Olofsson, Ingvar Grimberg och Harald Svensson, för regin stod Gunilla Gårdfeldt. Arrangemanget gjordes i samarbete med Högskolan för scen och musik.

Nytt INTERNATIONAL CENTRE

Så var det äntligen dags, det nya International Centre invigdes officiellt den 8 maj. Det blev också startskottet för en ny organisation som ska ge bättre stöd och service.

I **HÖSTAS SLOGS** före detta International Affairs ihop med International Mobility Office till International Centre, som tillhörde två olika avdelningar. Sedan mars i år sitter enheten samlad under samma tak på Viktoriagatan 13.

– Vi föregick den stora omorganisationen, konstaterar enhetschef Pernilla Danielsson. Vi har utgått ifrån behoven och har organiserat internationalisering på bästa möjliga sätt med utgångspunkt i Claes Alvstams översyn.

ATT DET TIDIGARE centrala stödet för internationalisering var uppdelat var olyckligt, menar Pernilla Danielsson.

– Det skapade stor förvirring. Man visste inte vem man skulle kontakta. Nu när vi sitter ihop

FOTO: JOHAN AHLGREN

Rektor Pam Fredman klippte bandet när International Centre invigdes: – Om det är något som kommit fram i alla utredningar så är det att vi måste bli ännu mer internationella. År 2020 ska vi ha nått det målet.

blir vi starkare tillsammans men kan också bedriva ett effektivare arbete.

I den nya organisationen har alla rutiner setts över och medarbetarna har fått nya arbetsuppgifter, där rollerna har tydliggjorts.

– Och framgångarna har

inte låtit vänta på sig. Redan för nästa läsår har GU gått om Lund och är nu bäst i Sverige vad gäller Erasmusmedel, framhåller Pernilla Danielsson. Detta är givetvis tack vare det fina arbetet med studentmobilitet på institutionerna och fakulteternas utlandsavdelningar, men det som vi ökar mest på är de områden som ligger centralt, främst då personalmobilitet och internationell praktik.

GU HAR UNDER några år varit bäst i Sverige på personalmobilitet. I den nya organisationen har man sett över rutinerna, samlat ansvaret för personalmobilitet till en person och försöker visa på möjligheterna för personalen genom att nå ut till nya målgrupper, oavsett om det är lärare, forskare eller administratörer.

En helt ny funktion som bildats ska stödja internationella utbildningsprojekt.

– För forskning kan man få samfinansieringsstöd men inte för utbildning, vilket nu undersöks. För att nå ut med information om

detta stöd kommer vi till hösten att erbjuda lärare att söka bidrag för ansökningsprocessen, men det inte helt klart än hur det ska se ut och hur mycket pengar som ska satsas, säger Pernilla Danielsson.

PÅ INVIGNINGEN framhöll Claes Alvstam, som varit rektorsråd för internationalisering i fyra år, att dagens framgångar är resultatet av ett hårt och intensivt arbete de senaste åren.

– Internationalisering handlar om synlighet och tydlighet och ett aktivt arbete över hela universitetet. Det gäller att snoka upp alla goda exempel och sprida dem. Genom att samla det centrala stödet blir det lättare att samarbeta. Nu har vi ett nytt globalt hus, en identifikationsmarkör och en mötesplats som främjar goda idéer.

Mer information finns på: www.gu.se/internationalcooperation

ALLAN ERIKSSON

66 nya professorer installerades i Konserthuset den 11 maj.

Ångpanneföreningens pris gick till astronomen Marie Rådbo, bland annat för hennes barn- och ungdomsböcker.

Den 11 maj var det åter dags för högtidlig professorsinstallation i Konserthuset.

Rektor Pam Fredman betonade bland annat vikten av att universitetet både erbjuder kvalitet och förnyelse.

– Våra professorer har också ansvar inför kommande generationer att bedriva forskning och utbildning utan vare sig politiska eller ekonomiska intressen, fortsatte hon.

Folkhälsovetaren Gunilla Krantz berättade att hälsa också är politik, det vill säga att förändringar i sociala och ekonomiska system påverkar hur människor mår.

– Det är min plikt att alltid ha ett slumområde närvarande i mitt medvetande, förklarade professorn i rättsvetenskap, Håkan Gustafsson, vars tal både handlade om rättshistoria och om utsatta människor i Mumbai.

Och ett misslyckat mobilsamtal inspire-

rade Magnus Ricklund, professor i musikalisk gestaltning, till improvisationskonsert tillsammans med den hastigt instörtande Lars-Göran Dahl.

Matematikdidaktikern Bengt Johansson berättade att skolämnet matematik var ungefär lika gammalt som staden Göteborg.

– Men först på 1960-talet fick eleverna lära sig sannolikhetslära och statistik. Både religiösa och politiska skäl låg bakom motståndet.

Under ceremonin fick också astronomen Marie Rådbo Ångpanneföreningens pris för sina insatser inom kunskapspridning.

Studenter från Högskolan för scen och musik uppförde musik av bland andra Lars-Erik Larsson, Giuseppe Verdi samt Ruggero Leoncavallo.

Högtiden avslutades med buffé. Vad sägs om brie- och purjolökspaj, sotad laxrygg samt citron- och timjanguillad kyckling?

Magnus Ricklunds tal förvandlades snabbt till ett samtal mellan två flyglar där Lars-Göran Dahl var den andre pianisten.

Hur känns det att bli professor och vad har du på dig?

– **DET KÄNNS INTE** så mycket, det är ju många steg innan man blir professor, som att disputera, bli docent och så vidare. Men jag gillar nya utmaningar så jag ser verkligen fram emot framtida arbete.
– Klänningen har jag köpt just för detta tillfälle! Det är roligt att klä upp sig och förgylla vardagen lite och jag tyckte om klänningen med en gång jag såg den.

Marie Berg, professor i vårdvetenskap med inriktning mot reproduktiv och perinatal hälsa

– **VISST ÄR DET FINT** att bli professor, det är en skjuts framåt som ger energi. Titeln innebär också en större frihet att lägga tid på forskning och forskarutbildning och handleda nya doktorander.

– Jag har hyrt allt jag har på mig utom strumporna. Det är tredje gången jag bär frack, första gången var när jag tog studenten, den andra när jag disputerade. Detta kan mycket väl vara sista tillfället men det får vi se.

Sven-Erik Ricksten, professor i anesthesiologi och intensivvård

– **PROFESSORTITELN HAR** status i samhället men jag känner mig förstås inte särskilt förändrad. Fast jag har fått roligare arbetsuppgifter med större möjligheter att forska och ägna mig åt utbildning på avancerad nivå.
– Klänningen har jag köpt. Jag föll för färgerna, de känns som att de är jag på något sätt.

Christel Larsson, professor i kostvetenskap

– **DET ÄR FÖRSTÅS** ett erkännande, en möjlighet att göra mer intressanta saker. Men professorstiteln är överreklamerad, en vd för ett storföretag har nog högre status.

– Jag har på mig mitt livs första frack som jag lånat av en vän. Den sitter ganska bra, möjligen lite trång över magen.

Bengt Brülde, professor i praktisk filosofi

FOTO: JOHAN WINGBORG

QoG-institutets arrangemang var välbesökt och filmades av SVT.

QoG om tillståndet i världen

– **Det är vi som är onormala! förklarade professor Bo Rothstein när QoG-institutet arrangerade korruptionskonferens i mitten av maj.**

Cirka 70 procent av världens befolkning bor i mer eller mindre korrupta samhällen. De skandinaviska länderna hör till undantagen.

CIRKA 170 PERSONER, främst verksamma inom offentlig förvaltning, näringslivet, medier och politik, hade lockats till Konferenscentrum Wallenberg den 15 maj för att delta i konferensen. De fick bland annat veta att QoG, eller Institutet för forskning om korruption och samhällsstyrningens kvalitet, nyligen fått drygt 70 miljoner kronor från EU för att bygga upp unionens ledande centrum för korruptionsforskning.

För problemet är att, trots att de flesta inser att korruption skadar samhället, så är det svårt att göra något åt det.

– Korruption beror på bristande tillit, inte på att människor i korrupta länder har lägre moral än vi, förklarade Bo Rothstein. Men om det är brukligt att betala en muta, exempelvis för att få vård, är det väldigt svårt att inte göra det och därmed kanske riskera sina barns hälsa.

KORRUPTION ÄR starkt kopplat till fattigdom, dålig hälsa, brist på mediciner och dricksvatten. Men det är inte riktigt sant att bara utvecklingsländer är korrupta.

– Både Italien och Grekland är mer korrupta än exempelvis Botswana.

Är det självklart att demokratiska, välorganiserade samhällen också är framgångsrika? Tyvärr är det inte så enkelt, påpekade professor Sören Holmberg.

– Det finns ett starkt samband mellan rikedom och kvalitet i styrningen, men korruperade länder hör faktiskt till

de med bäst ekonomisk tillväxt. Vi kan också konstatera att satsningar på offentlig sjukvård ger bättre hälsa, medan det snarare finns ett negativt samband mellan tillgång på privatsjukvård och god folkhälsa.

Inte bara vissa länder utan också vissa regioner är mer korrupta än andra.

– Skillnaden mellan regionerna Bolzano och Campania, båda i Italien, är större än mellan Danmark och Ungern, förklarade universitetslektor Nicholas Charron. Och variationen i korruptionsgrad är större inom EU än mellan länder i Afrika.

KVINNOR VERKAR VARA mindre korrupta än män, berättade professor Lena Wängnerud.

– Beror det på att kvinnor är mer laglydiga eller på att de står utanför de manliga nätverken? Eller kanske på att de ofta fått makt på andra sätt än män, kanske via kyrkan eller någon social rörelse? Ja, det är några frågor som QoG-institutet ännu inte har svar på.

Konferensen spelades också in av SVT.

QOG I KORTHET

Det oberoende institutet Quality of Government grundades 2004 av professorerna Bo Rothstein och Sören Holmberg. Institutet har uppmärksammats internationellt och fick exempelvis nyligen 70 miljoner kronor från EU för att bygga upp ett centrum för korruptionsforskning. Två av institutets forskare, Nicholas Charron och Victor Lapuente, citerades nyligen i den internationella tidskriften Foreign Policy. Mer information finns här: www.qog.pol.gu.se

44 ÅR I UNIVERSITETETS TJÄNST

Ser fram emot att få läsa och skriva

Egentligen ville han varken bli dekan eller prorektor. Men när han trots allt accepterat uppdragen visade de sig höra till det mest spännande han gjort.

Nu går Lennart Weibull i pension efter 44 år i Göteborgs universitets tjänst.

HUR SKA MAN egentligen bära sig åt för att mäta folks alkoholvanor? Det är en fråga Lennart Weibull just nu grubblar över. För under de 20 år han haft ledningsuppdrag vid GU, först som prefekt vid JMG, sedan som Samhällsvetenskapliga fakultetens dekan och de sista sex åren som prorektor, har han alltid sett till att få lite utrymme över också för det roligaste: forskning.

– Vid SOM-institutet håller vi just nu på med livsstilsmätningar, exempelvis om inställningen till alkohol. Resultatet kan vi sedan jämföra med andra undersökningar, som partisympatier och religiös tillhörighet till exempel.

SOM-institutet är en utveckling av Dagspresskollegiet som Lennart Weibull startade 1979. Sören Holmberg och han hade nämligen kommit på att de delade gemensamma intressen: vad betyder exempelvis medierna för människors inställning till politik? 1986 startade de institutet där Lennart Nilsson också snart engagerade sig, och som nu är etablerat och välkänt även utanför Sveriges gränser.

OCH DET ÄR på grund av SOM-institutet som Lennart Weibull blivit en av de forskare vid Göteborgs universitet som syns mest i medierna.

– Att vara samhällsengagerad blev ett kännetecken för vårt lärosäte: medan statsvetarna vid andra universitet satt inne på sina kammare och studerade teorier var vi ute bland folk och gjorde undersökningar. Mitt intresse var att förstå den svenska dagspressens långsiktiga utveckling. Och vi har följt hela övergången från papper till webb.

Långsiktighet är också något av ett

signum för SOM-institutet. Men också för andra undersökningar som Lennart Weibull initierat. Tillsammans med dåvarande personalchefen Christina Nordberg startade han exempelvis den arbetsmiljöbarometer som i höstas genomfördes för fjärde gången.

Men varför är det så viktigt med långa serier?

– Det är ju först efter flera mätningar man eventuellt kan se en trend. Om samma siffror håller i sig också i tredje undersökningen måste det ju ligga något i dem. Tidsserier är också intressanta eftersom de blir mer värda ju längre tiden går. Med hjälp av SOM-institutet kan vi exempelvis säga något om vad 25-åringar tyckte 1986 och jämföra med vad 25-åringar anser idag! Men det gäller att ständigt arbeta i gruvan och ta fram nytt material, och inte nöja sig med att förädla gamla resultat.

Även om Lennart Weibull aldrig velat släppa forskningen är han ändå nöjd med att ha ägnat sig så mycket åt ledningsuppdrag. Hans första var prefektskapet på den nybildade journalistik- och medieinstitutionen JMG år 1991.

- DET VAR EN MYCKET spännande uppgift att arbeta i två väldigt olika kulturer. Jag kom som professor i massmedieforskning att få lära mig mycket om journalistik och journalistutbildning. Det gav många nya perspektiv och jag är glad att ha varit med i första fasen av uppbyggnaden av JMG som idag är en produktiv utbildnings- och forskningsmiljö i det nya mediehuset där jag senare som dekan fick utlösa det första sprängskottet.

Lennart Weibull har aldrig sökt någon chefsposition men har blivit vald ändå.

– Kanske uppfattas jag som en konsensusperson eller också kanske jag har ansetts ha förmåga att lyssna på andra. Men det som varit spännande och motiverande med uppdragen som dekan och prorektor är alla inblickar i nya kunskapsområden jag fått, det har verkligen varit stimulerande för tan-

»Sakta men säkert sipprar nya värderingar in i den akademiska kulturen. Vi talar snart om studenterna som kunder och vi upplever ökade behov av ekonomisk anpassning.«

”

kar och idéer. Även om jag inte begriper allt förstår jag i alla fall när jag inte begriper.

Främst tre stora förändringar av universitetet har skett under Lennart Weibulls tid:

– Den första lokal jag studerade i låg i Kallebäck, det enda försonande draget där var morgonens doft av nybakat bröd från bageriet intill. Nästa lokal låg i en källare på Bangatan, sedan hamnade jag i en våning på Vasagatan 7 och filosofi läste jag i en numera riven villa vid Korsvägen. Cityuniversitetet är en stor förändring – och otrolig förbättring.

- EN ANNAN FÖRÄNDRING är fakulteternas ställning. När jag började var fakultetsnivån svag och alla handläggare arbetade tillsam-

LENNART WEIBULL

BAKGRUND: Har varit prefekt vid JMG, dekan vid Samhällsvetenskapliga fakulteten, prorektor vid Göteborgs universitet.

AKTUELL: Slutar som prorektor efter sex år.

NÅGRA BÖCKER AV LENNART WEIBULL: *Tidningsläsning i Sverige, Massmedier* (tillsammans med Stig Hadenius), *Spegla, granska, tolka - aktualitetsjournalistik i radio och tv 1925-1995* (tillsammans med Monika Djerf-Pierre) och ett tjugofemtal SOM-böcker med Sören Holmberg.

SENAST LÄSTA BÖCKER: *Joseph Fouché* av Stefan Zweig, *Die Maske* av Siegfried Lenz och *Möt mig i Estepona* av Åke Edwardson.

INTRESSEN: Resor, stugan utanför Falkenberg, skönlitteratur.

mans i en gemensam lokal. I och med den decentralisering som genomfördes under första hälften av 1990-talet blev fakulteterna starkare. Fakultetskanslierna växte och fakulteten kom efter hand att uppfattas som den viktigaste organisationsnivån. Nu har pendeln svängt och det gemensamma universitetet betonas åter i de pågående förändringarna.

- **AVREGLERINGEN ÄR** en annan utveckling som både är på gott och ont. När jag var studievägledare på 1970-talet måste vi kontakta Universitetskanslersämbetet för minsta förändring av kursplanerna. Nu styrs universitetet mer av pengar än av regler, vilket jag tror har en större effekt än någon vill kännas vid. Regler kan vara besvärliga men tolkningar går ändå att diskutera. Pengar däremot, när de tagit slut är också diskussionen slut.

Den ekonomism som alltmer breder ut sig är alltså Lennart Weibull starkt kritisk till.

- Sakta men säkert sipprar nya värderingar in i den akademiska kulturen. Vi talar snart om studenterna som kunder och vi upplever ökade behov av ekonomisk anpassning. Risker är att vi inte orkar leva upp till den

kvalitet vi egentligen tycker att vi borde ha.

Ytterligare en förändring är det ökade beroendet av externa anslag.

- När jag var ung forskare inom samhällsvetenskap upplevde man det närmast som extraordinärt att få större externa anslag. Idag finns det få verksamheter som klarar sig utan extern finansiering. Man kan också uttrycka det som att vi lever över våra tillgångar: vi vill helt enkelt göra mer än det vi får pengar för.

Finns det något Lennart Weibull ångrar? Det skulle i så fall vara att det gick att hindra införandet av den nya OH-modellen eller i varje fall få den anpassad till verksamheten.

- OH-påslag måste vi ha, men implementeringen har inte tagit hänsyn till olika verksamheters förutsättningar. Det har även en närmast ideologisk innebörd när man delar upp verksamheten i en kärn- och en stöddel. Det ger ett intryck av att stödet inte är nödvändigt och snarast ger utrymme för besparingar. Men i själva verket är ju det som kallas stöd en avgörande förutsättning för att akademien ska fungera.

Vilka problem står då Göteborgs universitet inför? Bland annat är vi dåliga på internationalisering, påpekar Lennart Weibull.

- Internationalisering bör ske globalt men också lokalt. Det gäller alla de människor som bor exempelvis i Hammarkullen. Vi måste engagera oss där men samtidigt akta oss för att det bara blir frågan om något slags missionsverksamhet. Vi måste inse att det ibland kan vara vi som behöver hjälp och bidrag från personer från andra kulturer, det kan vara de som har något att ge istället för tvärtom.

Några uppdrag för SOM-institutet har Lennart Weibull kvar ytterligare en tid. Men annars går han i pension i sommar. Vad ska han göra då?

- Innan jag blev prefekt jobbade jag varje sommar som reseledare på bussresor i främst Europa men också i USA. Det jag skulle vilja göra är att återse gamla platser som jag inte besökt sedan 1960-talet, exempelvis i det gamla Östeuropa. Mycket har ju hänt sedan dess, så hur ser det ut idag? Dessutom har jag en stuga utanför Falkenberg, precis där jordbrukslandskapet möter skogen. Huset är från 1880-talet men modernt utrustat. Där ser jag fram emot att få tid att jobba med stugan, läsa och skriva.

Hon gör universums komplexitet begriplig

På själva nationaldagen gjorde planeten Venus en av sina sällsynta passager över solen.

Vad som är så speciellt med det kan du läsa om på Maria Sundins Facebooksida.

Hon får nämligen årets pedagogiska pris just för sin förmåga att förklara komplicerade astronomiska sammanhang.

DET HELA BÖRJADE 1994 när Maria Sundin tog över Curt Roslunds orienteringskurser i astronomi. Sedan dess har mycket hänt och det material hon använder idag är helt och hållet hennes eget.

– När jag gjorde en undersökning över mina studenter visade det sig att kurserna har en nästan exakt jämn könsfördelning. Studenterna är även i alla åldrar, från 19- till 85-åringar.

För några studenter är Maria Sundins kurser de första de läser vid universitetet. Men det finns också fysikstudenter som hämtar inspiration genom att ta en tvärvetenskaplig kurs i astronomi vid sidan av. Att skapa utbildningar som personer med så varierad bakgrund kan få glädje av är en stor utmaning.

- EFTERSOM DET ÄR ORIENTERINGSKURSER måste jag undvika avancerad matematik och istället förklara med ord, även om det ibland kan vara intressant att visa det matematiska uttrycket också. Att kurserna innebär en mötesplats för människor som annars knappast skulle ha träffats, är värdefullt i sig. Men det skapar också nya intressanta infallsvinklar på ämnet: När jag föreläser om navigeringskonst finns där exempelvis alltid något sjöbefäl som kan fördjupa diskussionen. Och om jag återger en gammal myt kan det sitta någon i salen som drar helt andra paralleller till olika kulturer än vad jag kan. Visst kändes det lite skrämmande i början att föreläsa om konst eller kulturhistoria som ju egentligen inte alls är mina ämnen. Men eftersom jag är väldigt tydlig med att jag är astrofysiker och ingenting annat, tror jag att studenterna accepterar att jag inte kan svara på allt utan ibland måste be att få återkomma.

Maria Sundin ger sammanlagt elva

Maria Sundin är årets pedagogiska pristagare och ger populära kurser i astronomi.

»Lyckas universitetet fånga upp människors egen nyfikenhet finns det ingen gräns för vart det kan leda.«

”

orienteringskurser, två per termin.

– Det kanske låter som väl mycket men jag tror det är viktigt att locka människor med just det som engagerar var och en. En sciencefictionläsande mormor kanske studerar kursen om interstellär kommunikation medan en historieintresserad 19-åring vill veta mer om den astronomiska världsbilden. Så småningom kanske de möts i ett samtal om exoplaneter som de inte ens visste att de var intresserade av. Lyckas universitetet fånga upp människors egen nyfikenhet finns det ingen gräns för vart det kan leda.

Astronomi är ett ämne som berör de mest skilda frågor: Hur skulle man reagera om det visade sig att det faktiskt finns intelligent liv på andra planeter? Hur kunde man veta så mycket om stjärnorna redan för flera tusen år sedan? Och varför ska vi satsa pengar på Marssonder när det finns så mycket lidande på jorden?

- JAG BLIR SJÄLV OFTA förvånad över hur djupa diskussionerna blir. Vissa frågor kan fysiken hantera men när det gäller mycket annat får vi söka svar inom historia, religion, konst, biologi eller geologi.

Facebooksidan är ett smidigt sätt för Maria Sundin att exempelvis meddela förändringar i schemat. Men den är mycket mer än så.

– Jag ger tips på astronomiska händelser, böcker och artiklar. Men genom Facebook kan jag också få kontakt även med de studenter som inte hörs under föreläsningarna. Att sidan är helt öppen innebär också att även exempelvis högstadie- och gymnasieungdomar tittar in.

HELA 70-80 PROCENT av studenterna brukar göra den skriftliga tentamen som kurserna avslutas med. Det är ovanligt många för att vara en orienteringskurs. En förklaring kan vara att alla som klarar tentan får en specialdesignad t-shirt som inte går att köpa någonstans utan måste för-tjänas. Den som klarat fem eller tio tentor får extra speciella tröjor.

MARIA SUNDIN

YRKE: Universitetslektor samt nybliven profekt vid institutionen för fysik. Men hon medverkar också ofta i radio, tidningar och andra populärvetenskapliga sammanhang.

AKTUELL: Har fått årets pedagogiska pris för "sitt sätt att med metaforer och enkla föremål entusiastiskt konkretisera de mest komplicerade astronomiska fenomen. Maria har en unik förmåga att i sin undervisning levandegöra kunskap och skapa nyfikenhet. Hon sätter in människan i astronomins värld genom att ge historiska, filosofiska, konstnärliga och etnologiska perspektiv".

FAMILJ: Maken, författaren Peter Ekberg, samt två barn, 9 och 5 år.

BOR: I Torslanda.

INTRESSEN: Förutom familj och arbete, hästar, sciencefiction, fantasy; gillar också Depeche Mode, Bryan Ferry, Dire Straits och Kent.

Vad säger då studenterna?

– Marias undervisning är magisk! förklarar Kenneth Lind. Efter att ha läst etnoastronomi var jag fast och nu har jag gått de flesta kurser, vilket jag aldrig ens hade funderat på tidigare.

– Marias sätt att föreläsa är unikt, menar Anders Thorslund. Trots att hon aldrig gör avkall på den vetenskapliga korrektheten lyckas hon förklara väldigt komplicerade förhållanden.

Så hur var det nu med Venuspassagen, vad är det som är så intressant med den?

– Det var den som gjorde att astronomer på 1700-talet lyckades fastställa avståndet till solen, förklarar Maria Sundin. Men skänk gärna en tanke åt stackars Guillaume le Gentil som trots troget väntande missade passagen både 1761 och 1769 på grund av oroligheter i Indien och på Filippinerna. Nästa gång Venus passerar solen är först om 105 år.

FOTO: JOHAN WINGBORG

PEDAGOGISKT LAGPRIS

Årets pedagogiska lagpris går till läkarlaget Linda Fogelstrand, Lars Palmqvist, Maria Thornemo, Stefan Jacobsson och Göran Oleröd.

Webbkurs gav pris

När som helst och var som helst - delkursen i klinisk kemi kan studenterna läsa på det sätt som passar dem själva. Nu får ett läkarlag på Sahlgrenska Universitetssjukhuset pedagogiskt lagpris för sin nydanande webbaserade kurs.

DET HANDLAR OM att lära sig att analysera och förstå laboratorieresultat, en viktig del av läkarutbildningen, men också ett ganska svårt moment där läkarstudenterna ska gå igenom mycket under kort tid under kursen i klinisk kemi i invärtesmedicin.

– Det ska de dessutom göra samtidigt som de befinner de sig på olika sjukhus i regionen, kanske i Borås eller Uddevalla, berättar docent Lars Palmqvist. Så hur utformar man en kurs som alla kan följa och som dessutom enkelt kan integreras i den vardagliga undervisningen ute på kliniken?

– Vi vet också att läkarutbildningen kommer att utökas. Så vi ville hitta en undervisningsform som kan fungera för många studenter samtidigt, trots att lärarstödet kanske inte är så stort, förklarar ST-läkaren Linda Fogelstrand.

Inspirationen kom från USA där läkare fortbildas genom så kallad continuing medical education, kurser som ofta finns på nätet.

– Men ett besök under en GU online-dag, där vi träffade representanter för PIL-enheten och GUL, gjorde oss ännu mer intresserade, förklarar Linda Fogelstrand. Vi har ju själva ingen erfarenhet av webbkurser eller videoredigering men det fick vi hjälp med från PIL.

KURSMOMENTET INNEBÄR att studenterna går in på en sida i GUL där ämnet klinisk kemi är uppdelat i fem delkurser. Varje del innehåller videofilmer, kursbokshänvisningar samt ett flervalsprov.

– Utbildningen startade hösten 2011 och eftersom det inte finns några liknande kurser på läkarprogrammet möttes vi i början med viss skepsis, berättar Lars Palmqvist. Men nu är ledningen inom biomedicin intresserad av att lägga ut fler kursmoment på nätet.

Att webbkursen blivit en succé, både bland lärare, kliniker och studenter, beror bland annat på att man är så noga med att lyssna på allas synpunkter.

– Vi är ju nybörjare på webbundervisning så det finns säkert förbättringar att göra, påpekar Linda Fogelstrand.

Kommer kanske webbkurser rentav att dominera utbildningen i framtiden?

– Det tror jag inte, förklarar Lars Palmqvist. Entusiasmen och feedback förmedlas bäst genom personliga möten. Men vissa grundläggande moment som kanske behöver repeteras om och om igen, de kan med fördel läggas på en webbkurs.

LATIN

Den nya flugan

Är latin ett dött språk? Det tycker i varje fall inte Karin Westin Tikkanen, som ständigt får frågor om latinska ord och uttryck.

Därför har hon nyligen kommit ut med en bok om latin i svenska.

Men egentligen forskar hon om sabelliska språk.

Sabelliska språk – vad är det?

– På 600-talet f.Kr. myllrade det av folk och kulturer på den italiska halvön. Bland annat talades här grekiska, galliska och etruskiska, ett språk som inte liknar något nu levande. Men att vårt alfabet ser ut som det gör beror just på att vi fått det från grekiska via etruskerna som vände på en del bokstäver och anpassade dem till sina behov. Men här talades också ett antal språk som är besläktade med latin, det är de som kallas sabelliska. Hit hör oskiska, ett mellanstort språk som talades i hela Kampanien, samt paeligniska och volskiska som vi inte vet så mycket om. Men umbriska kan vi en hel del om, främst beroende på sju bevarande bronsplattor från cirka 250 f. Kr.

Vad står det där då?

– Det är faktiskt den äldsta längre texten om förkristen kult i Europa och innehåller direktiv till präster om hur man bör helga staden Gubbio. Det handlar om processioner där grisar, får och nötkreatur offras vid bestämda portar och vägskäl. Den umbriska kulten skiljer sig inte så mycket från andra under antiken. Varje gudomlig gestalt hade en speciell funktion och den enskilda människan vände sig till den gud som var särskilt betydelsefull för henne eller honom. För sjöfarare var det havsguden, för lantbrukare kanske en fruktbarhetsgud.

Finns det andra intressanta texter från den här tiden?

– Skriftspråket är ju den första informationsteknologiska revolutionen och en annan del av min forskning handlar om varför människor egentligen började skriva överhuvudtaget. Skriften uppfanns ju för drygt 5 000 år sedan i Sumer och Mesopotamien, nuvarande Irak, och användes då mest i praktiska sammanhang, för att skriva kontrakt och kvitton, göra listor på ägodelar och liknande. När skriften så småningom nådde Grekland började man

istället nedteckna diktverk, som Illiaden och Odyssén. Men i Italien verkar människor mest ha skrivit för att det är kul. I gravar kan man hitta krukor dekorerade med inskriptioner på något sabelliskt språk och på väggar kan finnas klotter med ungefär samma innehåll som idag, exempelvis ”Cordelia är snygg”. Några kvitton eller skattelängder verkar däremot inte ha funnits, vilket förstås kan bero att de försvunnit.

Men varför kom latin att så småningom bli så dominerande?

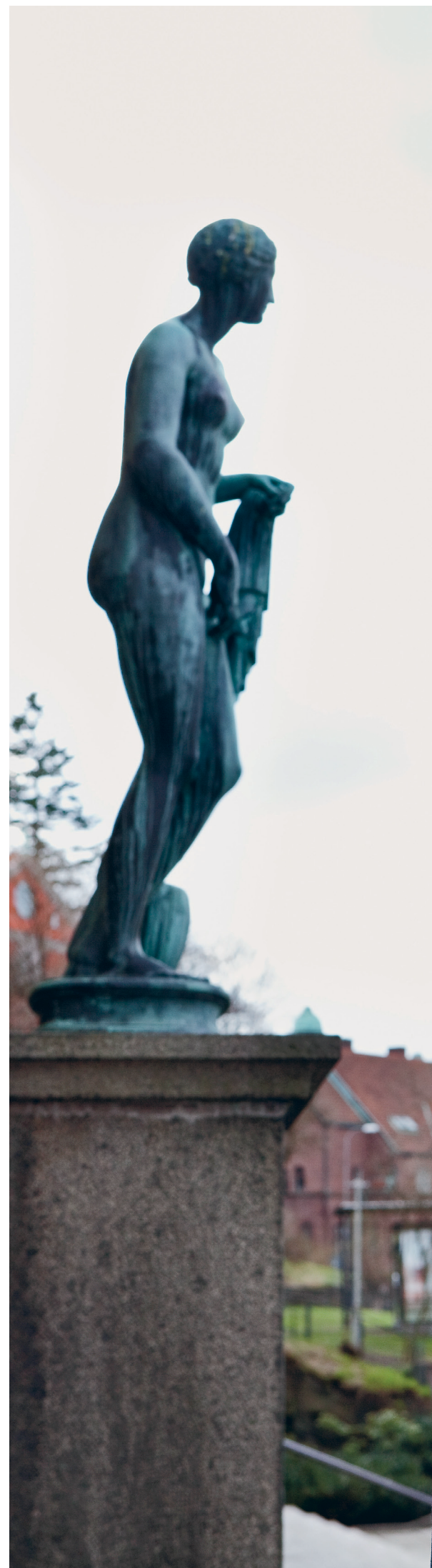
– Det hänger förstås samman med Romarikets expansion som började 396 f.Kr. då den etruskiska staden Veii intogs. Latin var det språk all administration sköttes på och talades också av armén. Vårt ord ”kamrat” kommer förresten från *kamera* som betyder ”rum” eller ”tält” som soldaterna reste i kamratlag.

– Romarna förtryckte inga andra språk men latin spreds ändå och blev allt mer kulturellt dominerande. Det fanns säkert folk som fortsatte tala umbriska eller oskiska under lång tid men efter cirka 50 f.Kr. finns det i alla fall inga texter på dessa språk. Men när jag under tre år studerade i Italien besökte jag ibland mindre samhällen runt den våldsamt vackra bergskedjan Apenninerna. Då stötte jag ofta på folk som påstod att de hade en gammal mormor som faktiskt kunde lite umbriska eller etruskiska. Att så många människor efter ett par tusen år fortfarande ser dessa språk som en del av sitt kulturarv är fascinerande.

Ditt huvudsakliga forskningsämne är trots allt latin. Och du har också skrivit en bok om latinska ord i svenskan. Varför finns det ett så stort intresse för det här?

– Språk är ju något vi alla håller på med dagligen så det är klart att många funderar över ord och uttryck. I min bok *Latinska ord* har jag därför främst tagit med sådant som kan ge läsaren en aha-upplevelse. För att vissa ord, som ”konferens”, ”internationell” eller ”indoktrineringspolitik”, är lånade, det hör man ju. Men också vanliga svenska ord, som ”penna”, ”vin” eller ”källare”, kommer ursprungligen från latin. Att vi inte uppfattar dem som lånord beror på att det var så länge sedan de kom in i vårt språk, redan på 400–500-talet. Det innebär

Väldigt många svenska ord har ett latinskt ursprung, förklarar Karin Westin Tikkanen, som nyligen publicerat boken *Latinska ord*.

»... bland annat får jag ofta frågor från personer som tänker tatuera sig. Jag har till och med startat ett litet forskningsprojekt kring tatueringar och latin.« ”

att de helt anpassats till svenska både vad gäller uttal och böjning. Andra ord, som kommit på medeltiden, känns också väldigt svenska, som exempelvis "plats", "fönster", "krona" och "tegel". Dessa ord har vi lånat via tyska, som först germaniserat dem. De tyska lånorden handlar ofta om handel eller stadsbyggande, vilket förstås beror på Hansan. Under medeltiden fick vi också in ord som har med kristendomen att göra, som "kloster", "celibat" och "karneval".

– Ibland kan man se på ett ord när det lånades in i svenskan. "Karantän" kommer från *quarentena* och betyder "fyrtio dagar". Ordet har en fransk ändelse, *-än* är en försvenskning av franskans *-aine*, vilket gör att man kan misstänka att det lånades in på 1700-talet då franskan var på modet. På liknande sätt är det ju fortfarande: numera får vi främst in ord via engelska, som "rejt", "mejl" och "chatt", vilket förstås beror på engelskans dominans inom teknik och populärkultur.

Har du något favoritord?

– Ett spännande ord är "dator" som lanserades 1968 av professor Börje Langefors. Han hade ordet "traktor" som förebild, som ju är en maskin som drar något, från verbet *trahere* "att dra". På liknande sätt är en dator en maskin som ger något, från verbet *dare* "att ge". "Data" betyder ju också "information", så "dator" kan även tolkas som en informationsbehandlingsmaskin. Trots sin finurlighet är ordet inte gångbart internationellt; "dator" heter ju något annat på andra språk.

– Jag tycker också om orden "buss", från *omnibus* "för alla", och "bil", från "automobil" "självgående". De är båda ord som passar bra in i svenska språket och har använts länge. Och så gillar jag "hokus pokus".

Hokus pokus?

– Hokus pokus är känt sedan 1600-talet och är en förvanskning av de inledande orden i nattvarden: *Hoc est corpus meum*, alltså "detta är min kropp". Ofta lägger man till "filiokus" i trollformeln, som förmodligen är en förvanskning av *filique*, "sonens". Eftersom de bönder som lyssnade på prästen förstås inte kunde latin tolkade de orden som något magiskt, alltså som hokus pokus helt enkelt.

Är det viktigt med språkhistoria?

– Ja, jag tycker det. Många tror att svenska är ett fattigt språk och att det exempelvis finns många fler ord på engelska. Men så är det inte alls, vi har ett väldigt rikt språk som dessutom har en varierande bakgrund och som hela tiden utvecklas.

– Att studera gamla texter ger också en djupare förståelse av vad det innebär att vara människa. När Catullus på 60-talet f.Kr. skriver om hur det känns att bli sviken

av den kvinna han älskar kan man bli gripen också som modern människa.

Latin verkar vara ganska populärt, inte minst bland ungdomar. Är det något du märker av?

– Ja, bland annat får jag ofta frågor från personer som tänker tatuera sig. Jag har till och med startat ett litet forskningsprojekt kring tatueringar och latin. Men latin är också populärt i andra sammanhang, som när det gäller företagsnamn. Att *Volvo* betyder "jag rullar" känner de flesta till. Men många företag har namn som låter som latin, fast det inte är det, som *Fondia* och *Lernia*. Och så finns det de som använder latin på fel sätt, som *Adlibris*. "Ad" är en preposition som styr ackusativ, alltså borde företaget heta "Adlibros". Men det handlar förstås om att kunden ska associera till *Ex libris*.

Varför blev du själv intresserad av latin?

– Det kanske beror på att jag älskade matematik i skolan. Det finns en systematisk logik i latinet som tilltalar mig där en enda form kan uttrycka så mycket. För att översätta exempelvis *amavissent* måste vi använda hela fem ord på svenska: "de skulle ha kunnat älska".

KARIN WESTIN TIKKANEN

YRKE: Postdoktor vid institutionen för språk och litteraturer.

AKTUELL: Med boken *Latinska ord*, på förlaget Historiska media. Läs gärna också hennes artiklar i Språktidningen, *Latinet lever post mortem* (juni 2011), samt *Latin får liv med bläck och nål* (augusti 2012).

FAMILJ: Maken Jonathan Westin.

BOR: Göteborg.

INTRESSEN: Resa, särskilt till Italien, språk i största allmänhet, latin i synnerhet.

VAD HETER DET PÅ LATIN?

Evig kärlek: Amor aeternus

Din för evigt: Semper tuus/tua (tuus om den som talar är en man, tua om det är en kvinna)

Älskade syster/bror: Soror amata/frater amatus

Kärleken övervinner allt: Amor vincit omnia

MIN VÄSKA

Jesper Boesen

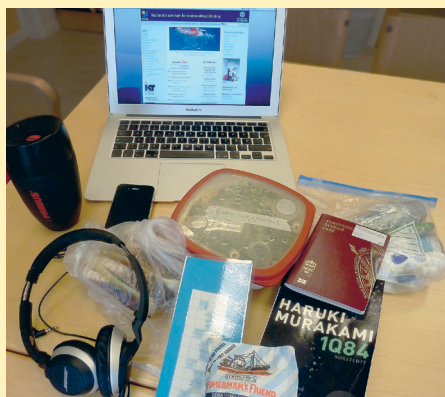
Forskare och biträdande föreståndare vid Nationellt centrum för matematikutbildning, NCM. Föreståndare för Centrum för utbildningsvetenskap och läraryrkning, CUL (vid Läraryrkningnämnden).

När familjen flyttade till Bankeryd blev det nödvändigt med en rymlig väska då jag tågpendlar fyra timmar de dagar jag är i Göteborg. Det blev en svart Dakine-ryggsäck från Naturkompaniet. Viktigast var att datorn skulle vara lätt att ta i och ur. I princip allt som har med mitt arbete att göra har jag elektroniskt i datorn eller i telefonen. För- och efterarbete gör jag på tåget, där är lugnt. På CUL är jag sedan årsskiftet föreståndare och sätter mig nu in i den fakultetsgemensamma forskarskolans organisation och verksamhet.

Här är matlådan för frukost, lunch och kväll och en trave surdegsmackor. Fisherman's Friend är något som alltid finns med, samt bokmärket gjort av sonen Elliott. När jag är för trött för att arbeta läser jag gärna en roman och lyssnar oftast på musik. Idag är det Offenbachs *Hoffmanns äventyr* i lurarna. För att slippa leta efter pass och necessär vid resa är de ständigt med.

Den andra halvtiden arbetar jag som biträdande föreståndare på NCM. Ansvarar där för forskningsanknytning i matematikdidaktik men också med nyhetsbevakning till hemsidan. Arbetar också i ett VR-projekt som fokuserar på hur de nationella matematikproven påverkar kursplanereformer. Just nu analyserar vi proven ur ett kompetensperspektiv. Kombinationen av forskning, ledningsuppdrag och skolnära frågor är ibland splittrande, men oerhört stimulerande. Både CUL och NCM verkar mellan skola och akademi. En spännande kulturmix, tycker jag.

TEXT OCH FOTO: HELENA SVENSSON

Innehållet: MacBook Air, surdegsmackor, hörlurar, iPhone, matlåda (laxpasta och grönkål), pass, necessär, bokmärke, Fisherman's Friend, skönlitterär bok, *1Q84* av Haruki Murakami och kaffemugg.

FINGERTOPPSKÄNSLA

Hon spelar Cobra och slår en hink på lunchen.

Golfen är för Ewa en spännande sport och ett andningshål.

– **JAG ÄLSKAR ATT TÄVLA**, utbrister Ewa Sjölin, det är både roligt och en sporre för träningen! Vi brukar vara några som åker tillsammans.

Ofta förgyller sociala kringaktiviteter, som mingel med middag, tävlingsdagarna.

För fyra år sedan bestämde sig Ewa för att satsa stort på golfen. Hon började hårdträna och tävla. Nu är det Ladies Senior Tour för kvinnor över 50 år och svenska mästerskapen som gäller. Senaste tävlingen var spanska öppna mästerskapen. För att kvalificera sig bland de 90 bästa i Europa som får tävla måste man ha tillräckligt lågt handicap. Ewas är minus 7. Golfhandicap varierar beroende på hur mycket man tävlar och tränar.

– Tidigt på året tävlade jag för första gången i spanska öppna i La Manga, berättar Ewa. Tyvärr var det svåra förhållanden under tävlingen, så det gick inte så bra den här gången, säger hon och trycker på knappen till bollautomaten.

Det rasslar till och hinken, som mer liknar en fyrkantig plastlåda, fylls av vita golfbollar. Vi är på driving rängen på World of Golf i Sisjön. Vid

lunchtid är det många som står och övningsslår. Swingrörelser och hur långt en speciell klubba går testas. Infravärmen gör att träningen är behaglig även under kyliga dagar.

– Att komma hit är en riktig humörförbättrare! Här är grönt och solen kanske skiner. Man kan vara trött men så slår man några bollar och fylls av inspiration.

EWA VÄLJER EN PLATS. Det är viktigt hur man står, stadigt med fötterna och med lite böj i knäna. När peg är på plats och klubba vald får Ewa in ett riktigt högt, långt och rakt slag bort mot flaggan. Vi följer bollens väg genom luften tills den landar på gräset.

– Man blir barnligt lycklig över att slå ett bra slag, säger Ewa och ler.

Hon visar mig sin golfbag med de 14 Cobraklubbarna: tre wedgers, närspelsklubbor som används nära green, 5 mellanjärn, 3 hybrider, spoon, driver, utslagsklubban som är stor och lång med liten bladvinkel (loft) och puttern.

Ewa tycker det är värt att betala för kvaliteten i sin utrustning för att den ska hålla över tid.

– Förr hade jag känslan att det skulle vara snyggt men nu är det mest att det ska kännas rätt.

Övrig utrustning är vattenflaska, kikare, bag, paraplyhållare, vagn, peggar och markör för att mar-

EWA SJÖLIN

ARBETE: Ekonomiadministratör på institutionen för globala studier.

ÅLDER: 54

FAMILJ: Tre barn.

BOR: Centrala Göteborg.

SENASTE LÄSTA BOK: *Huvudjägarna*, Jo Nesboe

SENASTE GOLFFRESA: San Roque, Spanien.

FAVORITFILM: *Simon och ekarna*

SER PÅ TV: Golftävlingar, Cityakuten.

ÖVRIGA INTRESSEN: Vara ute i naturen, plocka svamp, trädgårdsarbete.

LEVER EFTER DEVISEN: Bli färdig. Lev!

FAKTERMER

Par: Varje hål karakteriseras av sitt längdvärde

Green: Området runt hålet/flaggan

Fairway: Det finklippta området mellan tee (utslagsområdet) och green

Hybridklubba: Ett mellanting mellan träklubba och järnklubba

Spoon: En träklubba

Länk till Svenska Golfbundet
<http://www.golf.se/SGF/>

...AN ÄR AVGÖRANDE

»Man kan vara trött men så slår man några bollar och fylls av inspiration« ”

...kera var bollen ligger när man hamnat på green och blockerar varandra. Laga greenen när bollen studsar och river upp gräset är viktigt och görs med greenlagaren. Ewa har även en sky caddie i sin utrustning. En apparat med inbyggd GPS som mäter längder och som ersätter caddiens papper och penna.

PÅ BANAN BÄR man praktiska kläder. För att kunna stå stadigt i gräset är det piggar på skorna. På vänster hand en handske, gjord av skinn, för att få ett bättre grepp om klubban. Jacka och regnställ behövs då golf spelas i alla väder utom när det åskar.

Bollar är en hel vetenskap, säger Ewa.

– Vilken du väljer beror på hur hårt du slår, materialet varierar. Jag spelar Titleist Pro v1, den stannar bättre.

Det har nu gått 30 år sedan Ewa började spela golf. Idag tar hon då och då lektioner av sin golfinstruktör.

– När jag har problem eller vill utveckla något kontaktar jag honom, säger hon. Det blir ungefär 5–6 gånger varje år.

Ewa är också engagerad i golfen utanför banan. Hon sitter i styrelsen och i banutvecklingskommittén i Falkenbergs Golfklubb där hon varit hjälptränare för ungdomar. I sitt arbete på institutionen för globala studier är hon ekonomiadministratör, miljörepresentant samt sitter i resegruppen. Drömresan inom golfen går till Saint Andrews i Skottland.

– Jag åker gärna till den legendariska golfbanan. Via tv och nätet följer jag alla stortävlingar som US Masters, jag är rätt nördig.

Fyra gånger per år tävlar Ewa med hemma-klubben i serielaget D50. Vi tävlar mot varandra men har även tävlingssamarbeten med andra klubbar. Just nu är hon fyra i sin åldersklass i Halland.

VI BEFINNER OSS på korthålsbanans första tee, utslagsplatsen. Nu är inte bara Ewa uppvärmd utan även utrustningen.

– Ju varmare skaft och boll, desto längre går bollen, berättar Ewa som peggar och berättar att alla

banor är olika. Gamla banor har fint grönt gräs och är plattare. Nya har greener som är lite ondulerade vilket innebär att det naturliga landskapet visar sig i banan.

Ewas favoritbana är Tylösand.

– Den är tillräckligt spännande, välskött och det är mycket bra kvalitet på hålen.

Tränar gör hon varannan dag. Nackproblem hindrar henne dock till viss del.

– Jag brukar styrketräna på gym tre gånger i veckan, dansar eller våtvästgymmar för smidigheten och går mycket både utanför och på banan. En 18 håls golfvrienda är ungefär en mil. Under vintern får min kropp, speciellt fötter och handleder, vila sig under ett par månader.

Det bästa med golfen, tycker Ewa, är att hon utvecklas hela tiden och att det ger frisk och sund motion. En livslång sport.

– I höstas här på korthålsbanan gjorde jag ett "hole in one" men var då ensam. Tänk att göra det som alla golfspelare drömmer om och så ser ingen när det sker, säger Ewa uppgivet. Men det kanske var bra för jag hade inte tecknat någon champagneförsäkring. Nu drömmer jag om att göra det igen och att någon ser. Då kommer glädjen att vara stor och champagnen att flöda.

Ska bara män representera medicinsk forskning och utbildning?

SAHLGRENSKA AKADEMIN bildades 2001 genom en sammanslagning av de dåvarande medicinska, vårdvetenskapliga och odontologiska fakulteterna. Sahlgreanska akademien består av sex institutioner: institutionerna för vårdvetenskap och odontologi, samt fyra medicinska institutioner, alltså sådana som bildats från den tidigare medicinska fakulteten. Sahlgreanska akademien leds av en dekanus och en prodekanus samt en styrelse. Dessutom finns tre vicedekaner som har ansvar för forskning, forskarutbildning och grundutbildning.

I dagarna har val hållits för att utse en ny dekanus, prodekanus och styrelse för Sahlgreanska akademien. En beredningsgrupp har lagt fram ett förslag som anställda vid Sahlgreanska akademien fått rösta för eller emot.

Beredningsgruppens förslag utgjordes av en manlig dekanus och en manlig prodekanus samt sex represen-

tanter till styrelsen. Representanterna från vårdvetenskap och odontologi, liksom representanten från teknisk-administrativ personal och den externa representanten är kvinnor, medan de fyra medicinska institutionerna ska representeras av fyra män (dekanus, prodekanus samt två representanter i styrelsen).

Enligt beredningsgruppens förslag, som är det som Sahlgreanska akademins personal har haft att ta ställning till, består samtliga representanter från den tidigare medicinska fakulteten av män. Enbart män ska alltså stå som representanter för medicinsk forskning och utbildning. Man kan tillägga att två av tre så kallade vicedekaner vid Sahlgreanska akademien är män, nämligen de två som ansvarar för forskning och forskarutbildning och som rekryterats från de medicinska institutionerna. En kvinna från vårdvetenskap är vicedekanus med

ansvar för akademins grundutbildningar.

Var fjärde professor vid Sahlgreanska akademien är kvinna, mer än hälften av doktoranderna är kvinnor, liksom en stor majoritet av den tekniska och administrativa personalen. Om kvinnliga forskare inte får vara med och styra utvecklingen, blir forskningen inte jämlik och i förlängningen inte sjukvården heller. Det är oacceptabelt att medicinsk forskning enbart representeras av män, ett decennium in på 2000-talet i rikets andra stad!

Ingegerd Adlerberth, professor
Heléne Bertéus Forslund, forskare
Cecilia Björkelund, professor
Maria Bokarewa, professor
Ingrid Bölin, lektor
Jane Carlsson, professor
Susanna Cardell, professor
Lena Carlsson, professor
Synneve Dahlin Ivanoff, professor
Kristina Eriksson, professor

Helena Forsblad d'Elia, lektor
Vanda Friman, docent
Inger Gjertsson, docent
Gunnel Hensing, professor
Agneta Holmäng, professor
Christina Jern, professor
Anna Karlsson, professor
Gunilla Krantz, professor
Teresa Lagergård, professor
Anna-Carin Lundell, forskare
Carina Mallard, professor
Kristina Malmgren, professor
Kaisa Mannerkorpi, docent
Lill Mårtensson, professor
Anna-Carin Olin, docent
Kerstin Persson Waye, professor
Anna Rudin, professor
Elisabet Stener-Victorin, docent
Katharina Stibrant Sunnerhagen, professor
Karin Sävman, forskare
Anna Söderpalm Gordh, docent
Marianne Törner, professor
Margda Waern, professor
Christine Wennerås, professor
Anna Winkvist, professor
Agnes Wold, professor
Lena Öhman, docent
Sofia Östman, forskare

Replik

JÄMSTÄLLDHET är en viktig fråga för Göteborgs universitet. Jag inte bara delar denna uppfattning utan vill betona den än mer under min kommande period som rektor. I samband med årets arbete kring Vision 2020 så har bristen på jämställdhet lyfts fram vid upprepade tillfällen och också att detta kan vara ett av de viktiga hindren för att vi ska nå våra visioner och mål. Jämställdhetsarbetet kommer att vara tydligt framskrivet i Vision 2020.

I den nya arbetsordningen för Göteborgs universitet har vikten av konsekvent arbete med jämställdhet och relaterade frågor tydliggjorts. Handlingsplaner och åtgärder ska planeras och följas upp systematiskt.

När det gäller era konkreta påpekanden om bristande jämställdhet i

Sahlgreanska akademins ledning och styrelse så har jag följande synpunkter. Sahlgreanska akademins styrelse har ägt processen. Man har utsett en beredningsgrupp med uppdrag att ta fram ett förslag på dekanus och prodekanus och ledamöter till fakultetsstyrelsen. Processen och sammansättningen av ledamöter är beskrivna i de övergångsbestämmelser som gällt för universitetet. Enligt den information som funnits har det varit en öppen process med många förslag, intervjuer, utfrågningar med mera. Förslaget har sedan bedömts och genom val accepterats med stor majoritet av Sahlgreanska akademins kollegor och medarbetare. Det har framkommit att det funnits svårigheter att få total acceptans för förslagen, men jag respekterar den process och det utfall som det just genomförda valet resulterat i.

Vad gäller sammansättningen av fakultetsstyrelsen vill jag framföra att valda ledamöter inte företräder sin egen disciplin utan har till uppgift att arbeta för kvaliteten inom Sahlgreanska akademins hela verksamhetsområde.

Vad gäller Sahlgreanska akademins ledning där både dekanus och prodekanus är män så kan jämställdhetsaspekten beaktas vid tillsättning av vicedekaner.

Jag delar er uppfattning att jämställdheten ska beaktas och det är ett ansvar som måste tas på såväl fakultets- som institutionsnivå. Det är viktigt att det finns planer för att också göra kvinnor till en del av ledningen.

PAM FREDMAN, REKTOR

Slutreplik

REDAN I RED10 pekade man ut att GU har för få kvinnor på ledande positioner. Om man till detta lägger de stora löneskillnader som råder mellan män och kvinnor vid Sahlgreanska akademien, så framträder en mycket dystur bild av vår verklighet. Signalen till duktiga yngre kvinnliga forskare inom medicin är tyvärr övertydlig – ni kommer få lägre lön och mindre att säga till om än era manliga kollegor. Vi önskar att ledningen omgående och på ett genomgripande sätt tar itu med dessa frågor.

KVINNLIKA FORSKARE
PÅ SAHLGRENSKA AKADEMIN

Vårens arbetsplatsmöte i Jonsered!

Under våren kan ni förlägga ert arbetsplatsmöte på Jonsered's herrgård med dess fantastiska miljö. Priset är 260 kronor per person.

Varmt välkommen!

GÖTEBORGS UNIVERSITET

konferensbokning@gu.se | 031-786 5959

FOTO: JOHAN WINGBORG

Alltinget lämnar etern

Alltingets kunskapspanel, sista sändningen
31 maj 2012

Carl Johan Behre,
institutionen för
invärtesmedicin vid
Sahlgrenska akademien

Mats Nilsson,
institutionen
för kulturvetenskaper

Håkan Jansson,
institutionen för
svenska språket

Thomas Magnusson,
institutionen för
historiska studier

Maria Sundin,
institutionen för fysik

Kristina Snuttan Sundell,
institutionen för
biologi och miljö-
vetenskap

Det populära radioprogrammet Alltinget läggs ner och en extern kanal för Göteborgs universitet tystnar. GU Journalen rapporterar direkt från Rosenkaféet.

NÄR PROGRAMLEDAREN Lasse Swahn nu går i pension väljer Sveriges Radio att sluta sända programmet Alltinget.

– Den information Göteborgs universitet har fått från Sveriges Radio är att de planerar en annan programform med start under 2013, säger Jenny Löf Braticevic, kommunikator på informationsenheten. Vilken del universitetet får i denna nya produktion återstår att se, men vi hoppas förstås på ett fortsatt samarbete.

Lasse Swahn går i pension.

– Det är verkligen jättetråkigt! säger Maria Sundin, institutionen för fysik, som varit med sedan 2008, om programmets nedläggning och får medhåll av de andra i dagens kunskapspanel.

Hon fortsätter:

– De bästa sändningarna har varit när man märkt att lyssnarna blivit berörda och när frågor växt på grund att vi lagt olika perspektiv på dem från våra respektive discipliner.

Tanken att tvärvetenskapligt belysa lyssnarnas frågor på ett seriöst sätt under

»Jag har nu förstått att jag inte är ett missfoster utan en variation!«

CLAES MALMBERG

lättsamma former har varit ett vinnande koncept sedan starten i slutet av 90-talet. Idén var Lasse Swahns och samarbetet med Göteborgs universitet var givet.

Programmet och panelens radiovana har efter hand utvecklats.

– Under den här tiden har vi lärt oss att få flyt i dialogen men också se olika vinklingar på varandras frågor, säger Kristina Snuttan Sundell, institutionen för biologi och miljövetenskap.

PROGRAMMET HAR VARIT ett av Sveriges Radios populäraste, berättar Lasse Swahn.

– Det har vi märkt i inflödet av frågor. Under åren har 25 000–30 000 frågor kommit in till redaktionen och 7 825 av dessa har besvarats under de 525 program som vi gjort. Folk är vetgiriga och vill ha svar på sina frågor om stort och smått. Alltinget kommer jag att minnas med glädje.

Thomas Magnusson, institutionen för historiska studier och deltagare i Alltinget sedan start, konstaterar:

– Alltinget har hållit den vetenskapliga kursen samtidigt som det varit underhållande. Program där vi forskare omsätter forskningsresultat och ser till att kunskapen kommer ut till allmänheten är viktiga.

I ett ”knökfullt” Rosenkafé i Trädgårdsföreningen går det sista programmet. Strax före sändning säger Maria Sundin att hon tycker att det är svårt att ta

”

Dessa personer var med från starten: Stefan Nilsson, Thomas Magnusson, Ernst Nyström, Lasse Swahn, Kerstin Norén, Björn Jonson och Annika Nordström.

till sig att det är den sista sändningen, att hon skjuter det ifrån sig mentalt.

– Det får bli som att göra en vanlig sändning, men vi får se.

Förväntan ligger i luften. Man gör sig beredd för att gå ut i etern. Lasse Swahn hälsar välkommen och så är programmet igång. Lyssnare ringer in och får svar på sina frågor. Att det är sista sändningen har inte lagt sordin på stämningen i rummet utan den är som vanligt uppsluppen.

Gästfrågaren Claes Malmberg, som tycker att det är jätteroligt att vara med, ställer frågor om kvarkar, varifrån uttrycket tomtar på loftet kommer och varför man rodnar. När vi småpratar under en musikpaus säger han till mig att han är imponerad av den kunskap som deltagarna i panelen besitter och hur de med lätthet kan förmedla den.

När en radiolyssnare ställer en fråga om fasaner, flyger plötsligt en pilfink in i Rosenkaféet och tar ett varv. Den får uppmärksamhet och en kommentar.

INGRID HÄGGMARK från Jämtland sitter i publiken. Hon är på tillfälligt besök i Göteborg och passar på att vara med när programmet sänds direkt och för sista gången.

– Det är roligt med alla frågorna och svaren samt fascinerande med allt som händer här i direktsändningen, säger hon.

Det blir dags för programledaren att avannonsera – Go vänner detta var det allra sista Alltinget i evigheten. Alltinget 15 år, tack ska ni ha.

Applåderna är långa. Mötesplatsen tystnar men värmen och glädjen dröjer sig kvar.

HELENA SVENSSON

NY PÅ JOBBET

INGRID CARLBERG, journalist och författare, är föreslagen som ny innehavare av familjen Hjärnes gästprofessur i praktisk journalistik. Hon har bland annat

arbetat på Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter. År 2008 kom hon ut med reportageboken *Pillret*, om antidepressiva läkemedel, psykiatri och läkemedelsindustrin, i år utkom en bok om Raul Wallenberg: *Det står ett rum här och väntar på dig...* Hon är hedersdoktor vid Uppsala universitet, och har fått Grävande journalisters pris Guldspaden.

ANDREA CASTRO är ny docent i spanska. Hon forskar om litteraturdidaktik, om svenska vetenskapsmän i Argentina samt om exillitteratur. Tillsammans med Eduardo Jiménez är hon också

redaktör för en spanskamerikansk litteraturhistoria.

PALLE DAHLSTEDT, docent i tillämpad IT, blir ny ledamot i Sveriges Unga Akademi. Han forskar om datorstödd kreativitet och är också verksam vid Högskolan

för scen och musik.

DICK DUREVALL är ny professor i nationalekonomi. Hans forskning handlar om ekonomisk analys av problem i utvecklingsländer, från relationen mellan socioekonomiska faktorer och hiv/aids till hur världsmarknadspriser på mat påverkar inhemska priser och inflation.

INGRID ELAM är ny dekan på Konstnärliga fakulteten. Hon har tidigare varit kulturchef på GT, GP och DN samt vicerektor vid Malmö högskola. Hon har skrivit

flera böcker, senast *Jag. En fiktion*.

Prodekan blir **JOHANNES LANDGREN**, frilansmusiker samt professor i orgel och improvisation.

ULLA ERIKSSON-ZETTERQUIST är ny föreståndare för Gothenburg Research Institute. Tillsammans med Kajsa Lindberg leder hon

forskningsprogrammet *Organizing Action Nets* och forskar om organisering, speciellt när det gäller genus, teknik, intersektionalitet och risk.

MARGARETA HEMMED blir ny överbibliotekarie vid Göteborgs Universitetsbibliotek. Hon är för närvarande chef för Centralbiblioteket men har innan dess varit chef för både statliga och kommunala bibliotek.

MARTIN HENNING är ny docent i ekonomisk geografi. Han forskar om evolutionär ekonomisk geografi, speciellt långsiktig regional ekonomisk omvandling.

EVA-CARIN LINDGREN är ny docent i idrottsvetenskap. Hennes forskning är inriktad mot hälsopromotion, bland annat betydelsen av fysisk aktivitet.

JOHANNES LUNNEBLAD är ny docent i pedagogik och forskar om förskolans och skolans uppdrag i relation till det mångkulturella samhället.

HARALD DOLLES är professor vid företagsekonomiska institutionen, Handelshögskolan. Dolles är bland annat specialist inom "Sports management".

VASANTHI MARIADASS från Bangalore är ny gästforskare vid Konstnärliga och Humanistiska fakulteterna. Hon är film- och litteraturteoretiker och ansvarig för uppbyggnaden av forskarutbildningen i konst vid Srishti, en ledande konstskola i Indien. I Göteborg ska hon arbeta med en bok om filmaren Harun Farocki, bygga nätverk samt arbeta med en större forskningsansökan i kulturavsfrågor.

BITTE NYGREN blir ny prefekt för HDK, som slagits samman med Steneby - Institutionen för Konsthantverk och Design. Hon har tidigare varit chef för Arkitekturmuseet i Stockholm. Prodekan blir

JEFF KALLER som är högskole rektor för universitetsutbildningarna på Steneby.

NIKLAS PRAMLING har befordrats till professor i pedagogik. Han forskar om metaforers roll i lärande och kunskapsbildning samt yngre barns

lärande, främst inom musik.

DAWN SANDERS är ny docent i ämnesdidaktik med inriktning mot biologi. Hon är en erfaren botaniker och pedagog, bland annat knuten till Naturhistoriska museet i London, och brinner

för botaniska trädgårdars användbarhet inom undervisning och lärande om hållbar utveckling.

ULRIKA WOLFF är ny docent i pedagogik vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik. Hennes forskning rör dyslexi/läs- och skrivsvårigheter, läsning och kognitiva förmågor relaterade till läsning, exempelvis fonologisk förmåga.

ALEXANDRA WEILENMANN, docent vid institutionen för tillämpad IT, har av regeringen utsetts till ledamot i Användningsforum. Det är en ny

plattform för kontinuerlig dialog på om tillgänglighet till och användbarhet av IT.

MICK WILSON blir prefekt för nybildade Akademin Valand, som består av Filmhögskolan, Högskolan för fotografi, Konsthögskolan Valand samt

Litterär gestaltning. Han är idag är chef vid forskarskolan GradCAM i Dublin. Pro-prefekt blir Mats Olsson, idag tillförordnad prefekt vid Konsthögskolan Valand.

Fem nya hedersdoktorer

Humanistiska fakulteten har utsett tre nya hedersdoktorer: **ERICKA ENGELSTAD**, Universitetet i Tromsø, är pionjär inom utveckling och tillämpning av feministisk teori och genusperspektiv i arkeologi. **PATRIK HADENIUS** är chefredaktör och ansvarig utgivare för den populärvetenskapliga Språktidningen. **DANIEL SJÖLIN** är författare, tidigare programledare för Babel samt har även varit redaktör för tidskriften *Lyrikkvällen*.

Professor **SIRKKA JARVENPAA** vid McCombs School of Business, University of Texas, har utnämnts till hedersdoktor vid IT-fakulteten. Hon är en stor forskningsprofil inom området informationssystem.

ROBERT CLONINGER är ny hedersdoktor vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Han är psykiater och genetiker och en erkänd expert vad gäller behandling av allmän psykopatologi, drogberoende och personlighetsstörningar. Framför allt är han känd för sin innovativa och banbrytande forskning om den biologiska, psykologiska, sociala och andliga grundvalen för både psykisk hälsa och psykisk sjukdom.

Inst. för biomedicin

Debashish Banjaree, forskare
Ying Wang, projektassistent

Inst. för historiska studier

Simon Karlsson, assistent
Ulf Ragnesten, forskare
Joel Westblom, assistent

Inst. för kemi och molekylärbiologi

Petra Edlund, doktorand
John Fletcher, forskare
Julia Hammes, forskningsassistent
Elin Johansson, doktorand
Manish Rauthan, EU-forskare

Inst. för kliniska vetenskaper

Hossein Agheli, forskare
Desponia Kantere, gästlärare
Zivko Mladenovic, forskare
Christina Söderman, doktorand

Inst. för medicin

Henry Ascher, gästlärare
Angelina Bernardi, doktorand
Johan Knutson, institutionsadministratör
Hanne Krage Carlsen, bitr. forskare
Janine Wichmann, forskare

Inst. för neurovetenskap och fysiologi

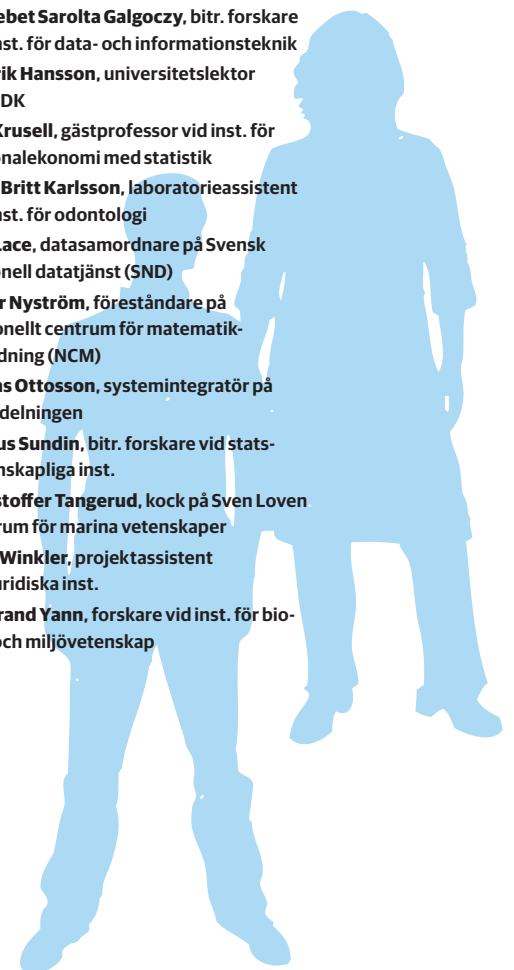
Frida Hefty, bitr. forskare
Patrik Rorsman, forskare

Inst. för sociologi och arbetsvetenskap

Alexandra Andersson, bitr. forskare
Maya Bergener, bitr. forskare
Anton Törnberg, doktorand

Övriga

Serin Alpokay, projektassistent vid inst. för globala studier
Lisa Karlsson Blom, projektassistent vid inst. för kulturvård
Olof Fastén, universitetsadjunkt vid inst. för pedagogik, kommunikation och lärande
Erzsebet Sarolta Galgoczy, bitr. forskare vid inst. för data- och informationsteknik
Henrik Hansson, universitetslektor vid HDK
Per Krusell, gästprofessor vid inst. för nationalekonomi med statistik
Ann-Britt Karlsson, laboratorieassistent vid inst. för odontologi
Ilze Lace, datasamordnare på Svensk nationell datatjänst (SND)
Peter Nyström, föreståndare på Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM)
Niklas Ottosson, systemintegratör på IT-avdelningen
Petrus Sundin, bitr. forskare vid statsvetenskapliga inst.
Christoffer Tangerud, kock på Sven Loven centrum för marina vetenskaper
Emil Winkler, projektassistent vid juridiska inst.
Bertrand Yann, forskare vid inst. för biologi och miljövetenskap

UTMÄRKELSER

HELENA CARÉN har tilldelats Assar Gabrielsons pris på 50 000 kronor, samt ett forskningsanslag på 100 000 kronor, för sin avhandling om genetiska och epigenetiska förändringar i tumörer. Det handlar om att hitta behandling av den aggressiva barncancerformen neuroblastom.

LARS-GÖSTA DAHLÖF, docent vid psykologiska institutionen, har tilldelats The Gold Medal Award av World Association for Sexual Health. Han får utmärkelsen för sitt mångåriga arbete med utbildning och forskning inom kunskapsfältet sexuell hälsa/sexologi. Medaljen kommer att utdelas vid 21:st World Congress for Sexual Health, Rio de Janeiro, den 23-27 juni, 2013.

STEN JÖNSSON, forskare vid GRI, har tilldelats Förvaltningshögskolans pris för bästa nyttiggörande av forskning i offentlig förvaltning. Motiveringen lyder: "Stens tidiga intresse för svensk, offentlig förvaltning, särskilt i Västsverige, banade väg för det som idag har kommit att bli forskning i offentlig förvaltning med inriktning mot organisering och management.

Under fyra decennier har hans inspirerande forskning, med nydanande metoder och angelägna resultat, utvecklat svensk, offentlig sektor. Han har också varit en eldsjäl bakom framväxten av dagens utbildning i offentlig förvaltning."

Sten Jönsson har bland annat varit föreståndare för Gothenburg Research Institute samt ansvarig för programmen Scandinavian Management, Ledarskap, Innovation och Medarbetarskap samt Bank Management. Han har författat drygt 10 böcker, skrivit ett 25-tal artiklar i vetenskapliga journaler och närmare 50 kapitel i olika samlingsverk. Han var redaktör för Scandinavian Journal of Management 1987-2001.

MARIE RÅDBO, universitetslektor i fysik, har tilldelats pris för kunskapsspridning av Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse. Hon får priset bland annat för sina barn- och ungdomsböcker om astronomi.

ANNELI SCHWARTZ, doktorand vid institutionen för pedagogik och specialpedagogik, har vunnit pris för bästa presenterade konferensbidrag vid forskningskonferensen ECER i Berlin 2011. Avhandlingen *Pupil Responses to a Saviour Pedagogy: An Ethnographic Study* handlar om högstadieelevers reaktioner på Monroepedagogiken, som betonar vikten av höga krav på elevernas skolprestationer samt nödvändigheten av en stark skolledning.

AGNES WOLD, professor i klinisk bakteriologi, har tilldelats Göteborgs Stads förtjänstecken 2012. Hon får priset för sitt långvariga arbete med jämställdhet vid Sahlgrenska akademien samt för sin forskning om allergi. Hennes senaste projekt handlar om förebyggande behandlingar där immunsystemet stimuleras med ett ämne från en viss sorts bakterie, som ska testas på valpar. Allergier har nämligen blivit mycket vanligare även bland hundar eftersom de vistas i allt för redan miljöer.

Agnes Wold är också en flitig debattör samt förmedlare av populärvetenskap. Nyligen medverkade hon exempelvis i en "science slam" på Universeum. Priset, som består av en medalj och en Poseidonstatyett, delades ut på Børsen den 4 juni, som är Göteborgs Stads födelsedag.

HENRIK ZETTERBERG, professor vid sektionen för psykiatri och neurokemi, är utsedd till årets bästa lärare av Sahlgrenska akademins studentkår. Han får utmärkelsen för att han "med brinnande entusiasm och humor leder studenterna genom den intrikata men viktiga neurokemin".

BÖCKER

Ny antologi

Nordic Retail Research: Emerging diversity är en ny antologi med forskning om detaljhandeln. I boken presenteras bland annat studier av konsumentbeteende, servicemöten, tillgänglighet, lönsamhet, innovationer, mobilitet och internationalisering. 40 författare från olika lärosäten medverkar. Redaktörer är Johan Hagberg, Ulrika Holmberg, Malin Sundström och Lars Walter, samtliga verksamma vid Centre for Retailing, Handelshögskolan.

Etermediernas framtid

Vilken roll har Sveriges Radio och Sveriges Television i framtidens medielandskap? Den frågan ställer forskarna Lars Nord, Mitthögskolan, och Marie Grusell, Göteborgs universitet, i boken *Inte för smalt, inte för brett*.

De har undersökt public service-mediernas utveckling och strategier på nya plattformar de senaste åren. I boken ingår också en analys av de viktigaste argumenten från programbolag, konkurrenter och politiker i den aktuella debatten om framtidens public service i Sverige.

Boken kan beställas via Nordicoms hemsida www.nordicom.gu.se.

ÖVRIGT

Semifinalister i Ljunggrenska tävlingen

Semifinalister i Ljunggrenska tävlingen är Andreas Brantelid, cello; Emil Carlstrand, piano; Diana Lewtak, violin; Philip Ljung, piano; Tomas Lundström, cello; Pär Nil-sén, baryton; Ellen Nisbeth, viola samt Paula Zarén, violin.

Semifinalen äger rum lördagen den 6 oktober på Artisten med final följande dag. Förstapris är 100 000 kronor, andrapris 60 000 kronor och tredjepristagaren får 40 000 kronor. Pengarna ska gå till fortsatta studier.

International Café

Välkommen till ett internationellt café och ett informellt möte mellan internationella forskare, andra anställda, doktorander samt deras familjer och vårdar. Temat denna gång är *Living in Gothenburg and Sweden*.

Tid: Måndagen den 3 september 17:00-19:00

Plats: Ågrenska villan, Högåsplatsen 2.

Diploma Supplement Label

EU-kommissionen har tilldelat Göteborgs universitet hedersutmärkelsen Diploma Supplement Label för den höga och jämna nivån på universitetets examensbilagor. I beslutet betonas bland annat att Diploma Supplement vid GU är omfattande och kompletta, informationen är enkel att hitta på webbplatsen samt att lärandemålen beskrivs föredömligt, vilket gör dem extra användbara i arbetslivet. Dessutom utfärdas de automatiskt och utan kostnad med samtliga examina.

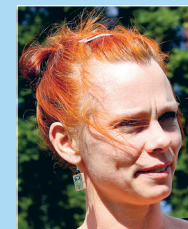
Utmärkelsen gäller i tre år och delades ut i samband med en konferens som arrangerats i Köpenhamn för att fira att utbytesprogrammet Erasmus fyller 25 år.

Vad längtar du efter i sommar?

Urban Strandberg
Docent i statsvetenskap

- **SKÖNLITTERATUR**, sol och bad vid havet, samtal och goda måltider med familj och vänner, avkopplad och frånkopplad i e-postsugga.

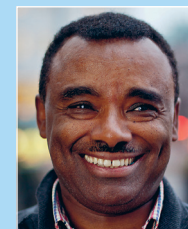
Sigríður Beck
Utbildningshandläggare och internationell koordinatör

- **JAG LÅNGTAR** efter soliga morgnar med långa frukostar i trädgården. Efter tid från datorn och tid för böcker. Efter resan runt Island med glaciär, ishavssjö, myggsjö, berg och svarta stränder. Och såklart efter tid med familjen.

Henrik Tallgren
Fakultetssekreterare på Naturvetenskapliga fakulteten

- **I SOMMAR VILL** jag ha regn! Tio regniga nätter utspridda på sju veckor täcker mitt behov av vatten till bastun. Och så vill jag ha en ny styrpulpbåt, den förra såldes i augusti. Att önska fred på jorden är kanske för mycket begärt, men jag vill ha lugna dagar i stugan på semestern. Och att det är riktigt varmt även utanför bastun.

Girma Berhanu
Docent i pedagogik

- **JAG LÅNGTAR** efter sol och värme. För mig är det värmen som avgör om sommaren är bra. Den här sommaren ser jag fram emot mina resor till London, Italien och Finland. Sommaren betyder att jag kan sova så länge jag vill och att jag kan hinna ikapp en del vetenskapligt skrivande och läsande som jag då kan göra i lite lugnare tempo, kanske med en öl på balkongen.

Catharina Bergil
Skådespelarutbildningarna HSM

- **LAGA MOPPEN**, laga fönstren laga maten, laga så att det blir tid, tid att umgås, tid att läsa, tid att sticka, tid att också göra ingenting, njuta Abbekås, njuta Prag, njuta Amundön, njuta av att hänga med familj och vänner, fira brudpar, fira student, fira 50-åring, fira att sommaren blev lång och cykelskjulet klart. Det längtar jag efter i sommar!

VÄGEN TILL TOPPEN INTE LÄNGRE SPIKRAK

- Hur kan du hålla på med något så tråkigt? var en fråga Petra Pauli ofta fick när hon började forska om ledarskiktet inom arbetarrörelsen.

Det får hon inte längre. För sedan dess har Mona Sahlin avgått, efterträts av Håkan Juholt som ersatts av Stefan Löfven. För första gången på över hundra år är det inte självklart vilka som ska sitta i socialdemokraternas partitopp.

SSU, PARTIUPPDRAG. riksdagen, regeringen, verkställande utskottet – för den som ville göra karriär inom det socialdemokratiska arbetarpartiet gällde fram till för bara några år sedan att tidigt börja kliva i väl upptrampade spår.

– De olika ledningsuppdragen var ingenting man kandiderade till. Det handlade istället om att bli kallad av rörelsen, inte olikt den andliga kallelsen att bli präst. Ny partiledare var aldrig någon överraskning, det fanns alltid en tydlig kronprins.

Petra Paulis forskning om karriärvägar och ledarideal inom socialdemokratiska partiet och LO har bland annat inneburit att hon läst ett femtiotal memoarer där ledande personer inom rörelsen förklarar hur de sett på sig själva.

– Tre egenskaper har genomgående varit viktiga: lojalitet och idealitet – man skulle arbeta för rörelsen utan tanke på egen vinning – samt klassmedvetande. Både Ove Reiner och Carl Lidbom beklagade sig över att inte ha haft en sågverksarbetare som pappa. Och även om Olof Palme hade en gedigen bakgrund i partiet ogillade ändå många att han ”luktade överklass”.

EN GÅNG SOCIALDEMOKRAT, alltid socialdemokrat.

– När jag undersökte vilka som suttit i verkställande utskottet 1945–1980 visade det sig att det i stort sett varit samma personer hela tiden. Sina uppdrag hade man kvar tills man bars ut.

Ytterligare en egenskap var, ända fram till senare delen av 1900-talet, viktig för den som skulle nå allra högst: att vara man.

– De kvinnor som engagerade sig i partiet hade sällan samma kvalifikationer som männen, förklarar Petra Pauli. För att ändå få fram kvinnor måste partiet sätta de etablerade karriärvägarna ur spel. Undantaget är Anna Lindh, som var oerhört kompetent och statsmannamässig, den självklara efterträdaren till Göran Persson. Efter hennes tragiska död gällde det att hitta en annan kvinna. Men Mona Sahlin blev aldrig en trovärdig statsministerkandidat.

Stefan Löfven blev den förste som gick direkt från fackordförande till socialdemokratisk partiledare. Nyligen blev det också klart att förre SSU-ordföranden Karl-Petter Thorwaldsson blir ny LO-ordförande.

– Jämställdheten verkar alltså åter vara mindre viktig. Istället handlar det om att svetsa samman och skapa en enhetlig rörelse av partiet och facket. Men rörelsen är sargad; idag är människor både mer individualistiska och mindre auktoritetsbundna och traditionalister och förnyare kämpar emot varandra.

PETRA PAULI BÖRJADE sina forskarstudier redan 2002, först vid institutionen för arbetsvetenskap, sedan vid institutionen för historiska studier. Varför har det tagit så lång tid?

– Jag har hela tiden prioriterat mina barn, något som min handledare haft största förståelse för. Så jag känner mig privilegierad som fått göra något så roligt som att forska, samtidigt som jag kunnat ägna mig åt familjen. Men universitetsvärlden är annars hård, många jobbar väldigt mycket utan att få någon anställningstrygghet.

Hur kommer det att gå för arbetarrörelsen i framtiden?

– Eftersom de traditionella medlemmarna, industriarbetarna, blivit allt färre, måste man förstås förnya sig, menar Petra Pauli. Men frågan är hur. Välfärdssamhället har ju blivit något som alla riksdagspartier tagit till sig, mer eller mindre. Så problemet för socialdemokraterna är knappast att de har misslyckats. Snarare har de lyckats alltför bra.

EVA LUNDGREN

FOTO: JOHAN WINGBORG

PETRA PAULI

AKTUELL: Har just disputerat vid institutionen för historiska studier med avhandlingen *Rörelsens ledare – karriärvägar och ledarideal i den svenska arbetarrörelsen under 1900-talet*.

FAMILJ: Man och två barn.

BOR: I Masthugget.

INTRESSEN: Familjen, matlagning, sport och att köra bil.